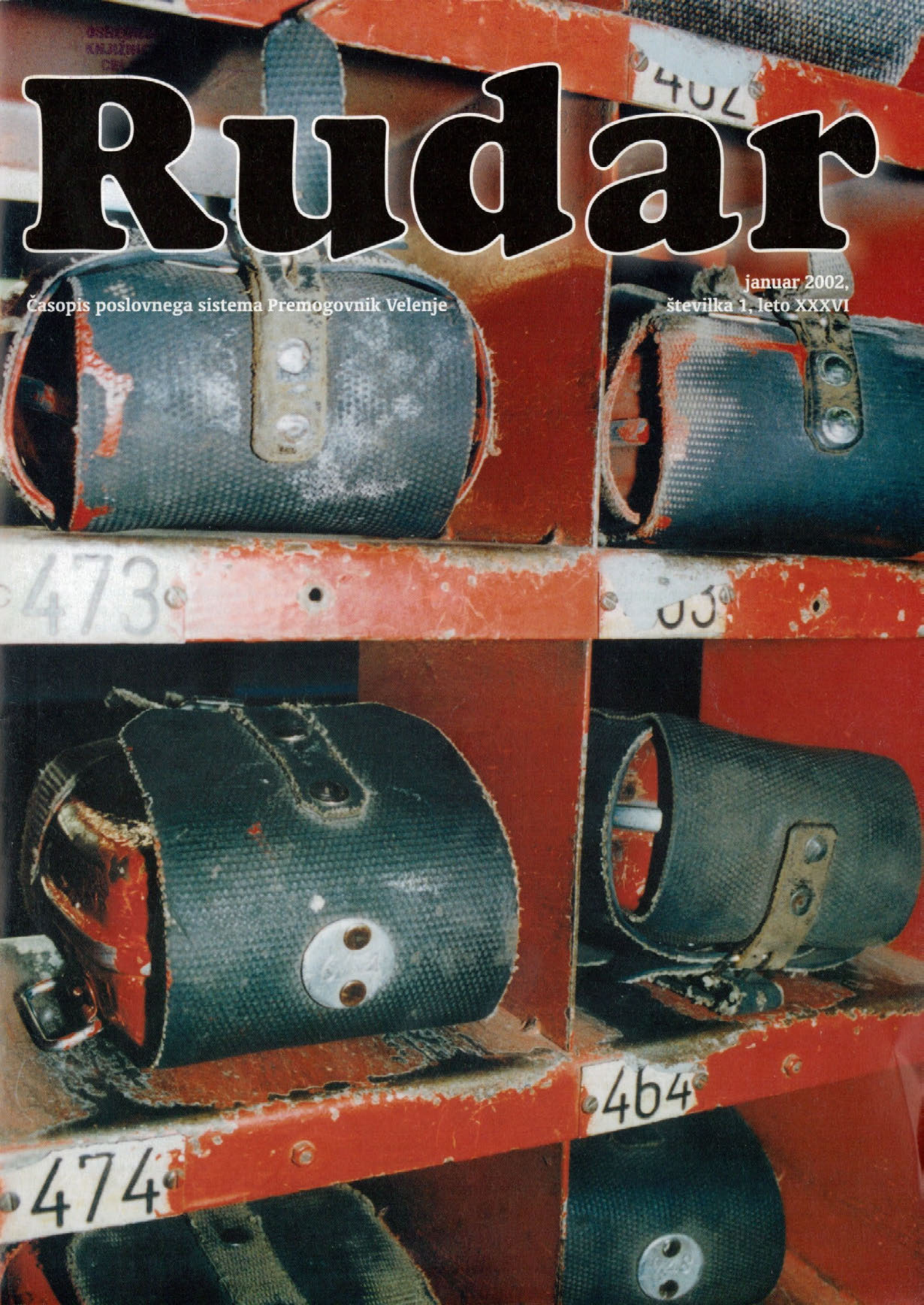
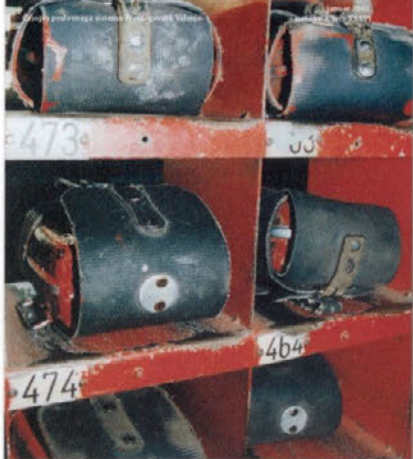

Rудар

Časopis poslovnega sistema Premogovnik Velenje

januar 2002,
številka 1, leto XXXVI

fot.: Ivo Hans Avberšek

4

Nadzorni svet Premogovnika Velenje je 17. januarja obravnaval in potrdil predlog delovnega načrta Premogovnika Velenje za leto 2002, članicam poslovnega sistema Premogovnik Velenje pa je njihove delovne načrte uprava Premogovnika Velenje potrdila v decembru 2001.

- 4 Odkopali naj bi skoraj 4 milijone ton premoga
- 5 Letošnji delovni načrti družb poslovnega sistema
- 9 Pestro dogajanje na kadrovskega področju HTZ IP
- 10 Podpisani pomembni dokumenti
- 12 Tudi razvojna dejavnost na trgu
- 13 Kvalitetna podpora odkopavanju premoga
- 14 V Premogovniku Velenje so zaposleni zadovoljni ljudje

- 15 Krvodajalci le v zameno za proste dneve?
- 16 Naš gost: dr. Maks Tajnikar
- 18 Končno nekje dobrodošli
- 20 Slavnostno leto godbenikov
- 21 Smučarski tečaji
- 22 Silvestrovo na delovnem mestu
- 23 Stopnjo varnosti želimo še povečati
- 24 Varnost pri delu: kajenje
- 26 Ne pozabite na nas!
- 28 Zdravje: Fitnes

20. decembra so bili podpisani trije pomembni dokumenti: izjava o varnosti, pogodba o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju in aneks h kolektivni pogodbi Premogovnika Velenje.

Izdajatelj

Poslovni sistem Premogovnik Velenje

Uredništvo

Glavna in odgovorna urednica: Diana Janežič

Novinarica in lektorica: Dragica Marinšek

Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek

Naslov: Uredništvo Rudarja, Partizanska 78, 3320 Velenje, tel. 03/899 61 00, int. 18-15, fax. 03/5869-131

E-mail: Diana.Janezic@rlv.si, Ivo.Avbersek@rlv.si

Uredniški odbor

Božena Steiner, predsednica, Tatjana Krenker - gospodarsko področje, Marko Mavec - tehnično področje, Bojan Stropnik - razvojno področje, Tomo Lipnik - sindikat, Pavel Župevc - svet delavcev, Janja Juvan - IP HTZ, Mojca Ževart - ERICo, Metka Druks - Gost, Tomaž Pungartnik - Habit, Slavica Pogorelničnik - Kamnolom Paka, Milena Krofl - PLP, Miro Sitar - Telkom sistemi

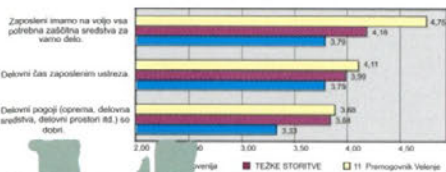
Grafična priprava Naš čas, d.o.o. Velenje
Tisk SET Vevče

Naklada 4000 izvodov

Mesečnik Rudar prejema zaposleni v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje brezplačno. Davek na dodano vrednost po stopnji 9%. Poština plačana pri pošti 3320.

10

Zadovoljstvo z delovnim okoljem

14

Lani je Gospodarska zbornica Slovenije pripravila projekt raziskovanja in spremljanja klime v slovenskih organizacijah, imenovan SiOK. Vanj se je razen našega vključilo še 25 uglednih podjetij s skupaj več kot 40.000 zaposlenimi.

26

Odbor za kulturo je z nastopom Harmoni-

karskega orkestra Barbara in razstavo slik Stojana Špegla na gostovanju v Berlinu predstavil kulturno dejavnost v Premogovniku Velenje.

Delovni načrt za leto 2002 je potrjen

Na seji nadzornega sveta Premogovnika Velenje, ki je bila 17. januarja, je razprava tekla tudi o vsebini predloga delovnega načrta naše družbe za leto 2002. Delovni načrt je izdelan na osnovi izhodišč, ki smo jih definirali na 5. strateško poslovni konferenci, na osnovi indikativne energetske bilance, ki jo je lani sprejela vlada Republike Slovenije in na osnovi obsega električne energije, ki jo je v imenu povezanih družb za leto 2002 prodal holding Slovenske elektrarne.

Prvič v zadnjih desetih letih se je zgodilo, da smo delovni načrt na nadzornem svetu sprejeli že v januarju, prav tako se je zgodilo prvič, da delovni načrti naše ter tudi ostalih družb temeljijo na že sklenjenih pogodbah o prodaji električne energije. To je prav gotovo pomemben dosežek holdinga in izjemno velik napredek v kvaliteti izhodišč oziroma vsebine delovnega načrta Premogovnika Velenje v primerjavi s preteklimi leti.

Že v decembru prejšnjega leta smo v poslovnem odboru potrdili delovne načrte za leto 2002 vsem hčerinskim družbam v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje. Z zadovoljstvom ugotavljam, da so le-ti nastavljeni razvojno ambiciozno in da so izdelani v skladu z izhodišči, zapisanimi v lastnih razvojnih načrtih - tudi v povezavi s plasmajem proizvodov in storitev oziroma pridobivanjem prihodka zunaj poslovnega sistema Premogovnik Velenje.

V februarju se bodo naši delničarji na skupščini družbe odločali o spremembah statuta družbe, ki se nanašajo predvsem na spremenjeno lastniško strukturo oziroma povezavo Premogovnika v holding Slovenske elektrarne. Na skupščini bo imenovan tudi nov nadzorni svet družbe.

Predvidoma v prvi polovici leta 2002 bomo na skupščini družbe sprejemali tudi Pogodbo o obvladovanju družb, povezanih v holding Slovenske elektrarne, kar bo pomembno tudi za razrešitev problema vzpostavitve prometa z delnicami, ki jih posedujemo delavci in upokojenci Premogovnika Velenje iz naslova neizp-

lačanih osebnih dohodkov iz začetka devetdesetih let in vloženih lastninskih certifikatov.

Sredi januarja smo podpisali koncesijsko pogodbo, ki ureja rudarsko pravico za gospodarsko izkoriščanje mineralne surovine, v našem primeru lignita. Uprava Premogovnika Velenje ni zaprosila za koncesijo na območju nekoč opredeljenih mej jame Šoštanj.

Vlada Republike Slovenije, ki jo v imenu koncedenta zastopa minister Janez Kopač, je vlogo Premogovnika dosledno upoštevala in nam koncesijo za raziskovalna dela ter za pridobivanje lignita podelila za območje, ki ga omejujejo že izdelani jamski objekti.

Velika večina potrebnih izhodišč za naše delo v letu 2002 je torej definiranih mnogo bolj določno, kot je to bilo v letu 2001. To je dobro, kot je dobro tudi, da smo se v Poslovnem sistemu Premogovnik Velenje dogovorili za nadaljevanje že več let trajajočih aktivnosti pri prestrukturiranju, to je za izvajanje aktivnosti za čim uspešnejše doseganje naših temeljnih strateških ciljev:

- ✓ zagotavljati proizvodnjo lignita, ki bo omogočala tehnično in ekonomsko uspešno poslovanje,
- ✓ zaposlenim omogočati kar največjo stopnjo varnosti in humanosti pri izvajanju delovnih procesov,
- ✓ sproti in učinkovito reševati ekološke probleme, ki so in še nastajajo kot posledica energetske dejavnosti v Šaleški dolini ter
- ✓ zagotavljati nova delovna mesta oziroma nove programe za prebivalce Šaleške doline.

S svojim delom in doseženimi rezultati že veliko let dokazujemo, da so naši cilji dobro definirani, da so merljivi in jih je zaradi tega mogoče tudi kvalitetno analizirati. Nikakršnih razlogov ni, da ne bi tudi v letu 2002 z optimizmom gledali na našo prihodnost.

Dr. Franc Žerdin

Odkopali naj bi skoraj 4 milijone ton premoga

Nadzorni svet Premogovnika Velenje je 17. januarja obravnaval in potrdil predlog delovnega načrta Premogovnika Velenje za leto 2002, gradivo za sklic 5. seje skupščine družbe, ki bo 25. februarja, ter podelil prokuro novemu direktorju za razvojno področje.

Nadzorni svet je pooblastil direktorja Premogovnika Velenje za podpis kupoprodajnih pogodb za leto 2002 s holdingom Slovenske elektrarne.

Na dnevnem redu skupščine bodo spremembe in dopolnitve statuta družbe ter razrešitev starih članov nadzornega sveta družbe in izvolitev novih članov, predstavnikov delničarjev. Statutarne spremembe se nanašajo na spremembo statusa družbe, ki svoje dejavnosti ne bo več izvajala kot javno podjetje, ampak samo kot delniška družba. S to spremembo so povezane tudi vse tiste, ki se nanašajo na upravljanje družbe. Zajete pa so še spremembe, ki jih prinaša novela Zakona o gospodarskih družbah.

Poslovna politika Premogovnika Velenje za leto 2002 je bila preverjena na 5. strateško-poslovni konferenci družbe. Ker je bil Premogovnik Velenje v letu 2001 vključen v holding Slovenske elektrarne, so v zasnovah poslovne politike upoštevana izhodišča glede možnega obsega proizvodnje premoga oziroma prodaje električne energije, ki so bila prej usklajena z odgovornimi delavci HSE.

Letni delovni načrt Premogovnika Velenje predvideva v letu 2002 odkop 3.995.000 ton premoga. 3.830.000 ton

premoga naj bi zadoščalo za pridobitev 3.300 GWh električne energije v TEŠ. Poleg tega naj bi v TEŠ prodali 135.000 ton premoga za pridobitev toplotne energije, okoli 30.000 ton pa široki potrošnji. Načrtovana povprečna kurilna vrednost premoga je 10.000 kj/kg.

Načrtovano količino premoga naj bi pridobili v 227 delovnih dneh na povprečni dolžini odkopne fronte 284,8 metra ali na povprečno treh odkopih. Izdelanih naj bi bilo dobrih 5 km jamskih prog, okoli 10 km pa jih bo likvidiranih. Povprečno naj bi bilo v Premogovniku Velenje zaposlenih 2.610 delavcev.

Premogovnik Velenje se bo v letu 2002 skušal intenzivno prilagajati odpiranju trga z električno energijo tako kot celoten elektro-energetski in premogovniški sektor. Poslovna politika družbe bo še vedno temeljila na štirih strateških ciljih.

Varnost zaposlenih in humanost delovnega procesa bosta zagotovljeni skladno z Izjavo o varnosti, ki je bila podpisana decembra lani, poleg tega pa so doseganju tega cilja podrejeni razvojno-raziskovalni projekti in takšna organizacija dela, ki zmanjšuje možnost nezgod pri delu.

Varovanje okolja in saniranje rudarskih škod bo potekalo skladno s strateškim načrtom, Zakonom o varovanju okolja in Zakonom o rudarstvu. Področji varstva pri delu in ekologije delovnega okolja bosta vključeni v register vplivov na okolje.

Aktivnosti bodo izpeljane tako, da bo v letu 2003 omogočena zunanja presoja z zahtevami standarda OHSAS 18001. Cilji na področju varovanja okolja so ustrezno podprti z načrti razvojno-raziskovalne dejavnosti, investicij, kadrov in programom izobraževanja.

Tudi letos se bosta v Premogovniku Velenje nadaljevala procesa prestrukturiranja programa pridobivanja premoga in spodbujanja prodaje storitev za zunanje kupce. V skladu z načrti naj bi z različnimi aktivnostmi do konca leta v Strokovnih službah zmanjšali število delavcev za 47.

Uprava Premogovnika Velenje je decembra lani potrdila delovne načrte vseh hčerinskih družb podjetja. Vse družbe imajo izdelane in potrjene tudi razvojne načrte za naslednje petletno obdobje, razen PLP, ki ga bo pripravil do konca marca.

Diana Janežič

PROIZVODNJA JANUAR-DECEMBER 2001

OBRAT	PROIZVODNJA			+ VIŠEK	- PRIMANJ.	ODSTOTEK		DOSEŽEN POVPREČEK
	osn. nač.	mes. nač.	doseženo	na osn. nač.	na mes. nač.	na osn. nač.	na mes. nač.	
PRELOGE	1.605.000	1.506.300	1.594.160	-10.840	87.860	99,32	105,83	7.246
PESJE - ŠKALE	1.804.000	1.808.800	1.687.750	-116.250	-121.050	93,56	93,31	7.672
PRIPRAVE	191.000	196.400	168.090	-22.910	-28.310	88,01	85,59	764
PREMOGOVNIK	3.600.000	3.511.500	3.450.000	-150.000	-61.500	95,83	98,25	15.682

Letošnji delovni načrti družb poslovnega sistema

Direktorji članic poslovnega sistema Premogovnik Velenje so predstavili delovne načrte podjetij, ki jih vodijo, na 5. poslovno-strateški konferenci poslovnega sistema, uprava Premogovnika Velenje pa jih je potrdila v decembru 2001. Večina načrtov predvideva nove programe, usmerjene v prodajo izdelkov in storitev na trgu in nasploh povečanje te prodaje na trgih izven poslovnega sistema.

Med predstavljenimi načrti ne boste našli delovnega načrta podjetja PLP. Z novim letom je njegovo vodenje prevzel Bojan Stropnik, delovni načrt, ki predvideva temeljito prenovo podjetja, pa bo pripravljen do marca.

Franc Druks

HTZ - 34 RAZISKOVALNO-RAZVOJNIH PROJEKTOV

Takole nam je povedal direktor IP HTZ Franc Druks!

“V pripravo letnega delovnega načrta smo šli z izjemno visoko razvojno naravnostjo. To pomeni, da jemljemo za izhodišče tiste dolgoročne strateške cilje podjetja, ki jih lahko strnemo v naslednje točke. Želimo

postati in ostati največji in najugodnejši dobavitelj storitev, izdelkov in opreme Premogovniku Velenje. Želimo stalno povečevati delež prihodkov, ki jih pridobivamo na zunanjih trgih, in tu smo si zastavili cilj, da bi ob koncu tega srednjeročnega obdobja - leta 2005 ali 2006 - presegli milijardo SIT prihodka.

V načrtu imamo tudi vzpostavitev novih proizvodnih programov, tudi s kooperacijskim sodelovanjem z drugimi firmami. V prihodnjih petih letih nameravamo odpreti okrog 200 novih delovnih mest, s katerimi bi nadomestili izpad delovnih mest, ki bo posledica raznih sprememb na tržišču. Tako bomo zagotovili delovna mesta tudi za tiste, ki bodo iz Premogovnika še prišli v naše podjetje.

Letos načrtujemo izredno intenzivno delo na 34 raziskovalno-razvojnih projektih, s katerimi naj bi ustvarili pogoje za doseganje teh ciljev.

Naše delo bo potekalo v petih profitnih centrih. Profitni center SIPO, kar pomeni **Servisi in proizvodnja opreme**, se ukvarja s servisiranjem, vzdrževanjem, remontu in tudi s proizvodnjo strojne opreme. Na tem področju smo z letošnjim letom vzpostavili proizvodnjo izdelkov iz nerjavečega jekla, načrtujemo povečano proizvodnjo jeklenih konstrukcij, tudi proizvodnjo določenih elementov strojne opreme, zlasti za potrebe rudarstva, in v sklopu tega načrtujemo, da bomo najmanj za 150 milijonov SIT proizvodov in storitev prodali tudi na zunanjih trgih.

V PC PGM, to je **Proizvodnja gradbenih materialov**, se letos osredotočamo na povečanje prodaje

novega proizvodnega programa TORMALT. To so suhe gradbene mešanice. Ta program smo lani tehnološko usposobili do mere, ki nas pelje k cilju postati velik in pomemben dobavitelj suhih gradbenih mešanic na slovenskem tržišču. Bomo pa v tem PC krepili tudi vzdrževanje gradbenih objektov in komunalne infrastrukture, in to ne samo za podjetja v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje, temveč za tržišče.

Tudi v PC ESTO - **Elektro storitve** - bomo krepili proizvodne programe, ki jih že obvladujemo, in vpeljevali tudi nove, predvsem na področju protieksplozijsko zaščitne opreme. Poleg poblastil, ki jih imamo za servisiranje tovrstne opreme, vidimo pri tem še dodatno priložnost za nastopanje na trgu. Seveda pa se, tako na strojnem kot na elektro področju, pripravljamo tudi na povečanje inženiring dejavnosti, saj znanj v našem podjetju ni malo.

Na področju **Reševalno-servisne dejavnosti**, ki vključuje tudi fizično in tehnično varovanje, načrtujemo predvsem povečevanje servisiranja opreme za potrebe gasilstva. Z določenim delom naših kapacitet pa bi radi s storitvami varovanja nastopali tudi na trgu.

V PC **Storitve, proizvodnja**, ki ima več delov in v katerem je delež invalidov po številu največji, smo si zastavili celo vrsto razvojnih nalog. Intenzivno pripravljamo povečanje ponudbe studia za oblikovanje in kopiranje. Predvsem bomo krepili področje grafičnega oblikovanja in ponudbo tega za trg, saj potrebe po kopiranju upadajo.

Nadalje z vzpostavitvijo nove tehnološke linije za pranje belega perila pridobivamo kupce in postajamo v Šaleški dolini in okolici pomembni ponudnik storitve pranja oblačil, ki jo bomo dolgoročno še nadgradili s ponudbo kemičnega čiščenja oblačil.

Zelo pomemben je tudi program proizvodnje osebnih zaščitnih sredstev in drugih zaščitnih sredstev iz usnja in tekstila, kjer letos v čevljarskem oddelku pristopamo k posodobitvi proizvodnje čevljev in škornjev. Ohraniti in krepiti pa nameravamo svoj položaj na trgu tudi pri izdelavi specialnih zaščitnih sredstev.

Za **investicije** veljajo letos naslednja izhodišča. Prednost bodo imela vlaganja v nove proizvodne programe, torej v opremo, ki bo omogočala uresničitev naših razvojnih nalog. Ne načrtujemo najemanja kreditov, zato bomo vlagali predvsem v obsegu ustvarjene amortizacije in subvencij, ki jih dobivamo kot invalidsko podjetje. Ta sredstva bomo v celoti namenili za posodobljanje in nove programe, deležni jih bodo vsi profitni centri, bomo pa najprej dokončali investicije, ki smo jih začeli lani.

Takšni investiciji sta dokončanje opreme v novi hali za proizvodnjo jeklenih konstrukcij in sklenitev posodobitve linije za čiščenje lokov in sortiranje odpadkov. Ko bomo ti investiciji končali, bodo na vrsti letošnje investicije. Dinamika njihovega izvrševanja bo odvisna od naše plačilne sposobnosti, absolutno prioriteto pa bodo, kot sem že rekel, imeli naši razvojni programi oziroma programi, namenjeni za trg. Tako načrtujemo največ investicijskih vlaganj na področju programov servisiranja in proizvodnje strojne opreme.

Z velikim zadovoljstvom ugotavljamo, da se nam je lani pridružilo kar nekaj strokovnjakov iz Premogovnika Velenje, zato smo tudi uspeli vzpostaviti nekatere funkcije v podjetju, zlasti na razvojno-tehničnem področju, investicijskem področju, lotili pa se bomo tudi dela na področju kakovosti in ekologije.

Letos načrtujemo povprečno **770 zaposlenih**, od tega bo polovica invalidov. Ohranili bomo status podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidov. Še bomo vabili in sprejeli kakšnega strokovnega sodelavca, zlasti iz Premogovnika, vendar večjega števila novozaposlenih ne pričakujemo. Prizadevamo pa si, da bi se organizirali tudi skozi druge oblike sodelovanja, tako da ne bi bilo vedno

nujno potrebno prehajanje kadrov iz enega podjetja v drugo, ampak bi projekte obvladali skupaj strokovnjaki iz Premogovnika in iz našega podjetja.

Večkrat poudarim, da imamo veliko srečo, ker ima Premogovnik izjemno dobro kadrovsko strukturo, veliko sposobnih strokovnjakov, ki se lahko tako neposredno s prehodom v hčerinska podjetja kot tudi posredno s projektnim načinom dela maksimalno vključijo predvsem v razvojne naloge.

Zavedamo se, da bo letošnje leto izjemno težko, saj ne načrtujemo večanja prihodka z dvigovanjem cen, ampak načrtujemo povečanje prihodka zgolj na račun večje izkoriščenosti proizvodnih kapacitet in pridobivanja poslov z višjo dodano vrednostjo. Ob vseh razvojnih nalogah nas tako čakajo še zmanjševanje stroškov in povečevanje produktivnosti. Za to smo se odločili, ker se zavedamo, da se vse, kar se sliši in govori o odpiranju energetskega trga in spremenjenih razmerah, v katerih bo v prihodnje poslovala energetika, dotika tudi nas in tudi mi se moramo pripraviti na spremembe." /dm/

Franc Slatinšek

HABIT - POVEČATI PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Tudi v letu 2002 bo 13-članski kolektiv Habita svoj prihodek pridobival z opravljanjem istih storitev kot lani: **upravljanje s stanovanji** naj bi prineslo 55 odstotkov prihodka, tako s

posredovanjem **drugih storitev** kot s posredovanjem **storitev za samski dom** pa naj bi pridobili med 15 in 20 odstotkov prihodka. Lani so se načrtno lotili **prometa z nepremičninami** in prihodek od te storitve želijo letos in v prihodnjih letih povečevati. Obseg poslovanja naj bi bil letos za 10 odstotkov večji kot v letu 2001.

Načrtujejo širitev svojih poslovnih prostorov na isti lokaciji. Kadrovske se želijo okrepiti z enim delavcem, in sicer elektro inženirjem, ki ga iščejo tudi v poslovnem sistemu. Vendar imajo pri tem težave, je povedal direktor Habita Franc Slatinšek, saj potrebujejo človeka, ki bo poleg tega, da bo samostojen in odgovoren referent za svoje področje, imel tudi sposobnost dela z ljudmi. Delo vseh zaposlenih v Habitu je specifično, saj potrebujejo strokovna in funkcionalna znanja. Praktično vsi delajo s strankami, zato podjetje organizira vsaj dve izobraževanji na leto o delu s strankami in tudi letos jih bo.

Precej sprememb v poslovanje Habita so prinesli novi zakoni. Najprej določitev nove stopnje davka na dodano vrednost in spremenjeni računovodski standardi. V Habitu vodijo računovodstvo za svoj račun in v svojem imenu ter za tuj račun v tujem imenu (za vsak stanovanjski blok posebej). Za te potrebe imajo izdelan zelo dober informacijski sistem, ki je temeljna podpora obračunavanju velike količine in raznolikosti stroškov.

Pomembne novosti bo prinesel tudi novi Stanovanjski zakon, ki bo letos končno sprejet. Uredil bo predvsem področje plačevanja stroškov, saj bo upravnik stanovanj, torej v tem primeru Habit, izvajalcu storitve nakazal le znesek dejansko plačanih stroškov najemnikov oziroma lastnikov stanovanj za, na primer, porabljeno vodo, ogrevanje, elektriko, ne pa obračunanih kot dosedaj, ko je tudi zalagal denar za neplačnike.

Lani pridobljeni certifikat kakovosti ISO 9002 je dvignil prag kakovosti storitev Habita in trudili se bodo, da certifikat zadržijo, kakovost pa nenehno izboljšujejo. /dj/

Branko Pohar

KAMNOLOM PAKA - OKOLJU PRIJAZNA DEJAVNOST

V drugo desetletje svojega poslovanja vstopa podjetje Kamnolom Paka, d.o.o. s certifikatom kakovosti ISO 9002 in začetimi aktivnostmi za pridobitev certifikata kakovosti ISO 14002.

Po težkem poslovnem letu 2001 so v Kamnolomu Paka prepričani, da bodo v letu 2002 kos nalogam, ki so si jih zastavili za doseganje svojih ciljev in zahtevanih rezultatov, le s širitvijo programov, z večanjem dodane vrednosti proizvodov in okolju prijaznim pridobivanjem kamnine.

Poleg dveh osnovnih programov, to sta **proizvodnja peskov** in **poklicno izobraževanje** rudarjev in rudarskih tehnikov, bodo v letu 2002 nadaljevali s programom **reciklaže gradbenega odpada** za svoje kupce peskov, kasneje pa tudi za druge interesente. Ocenjujejo, da bodo v letu 2002 predelali in prodali okoli 10.000 ton gradbenega odpada, kar pomeni, da bodo ohranili tolikšno količino osnovne kamnine v nahajališču. Tudi letos bodo v enakem obsegu kot lani opravljali storitve **saniranja plazov, vrtno-razstreljevalnih del in storitve s težko gradbeno mehanizacijo**.

Novo odkupljene zaloge kvalitetne kamnine, ki bodo omogočale odkopavanje v naslednjih tridesetih letih, in nove tehnologije uporabe peskov podjetje silijo v proizvode z večjo dodano vrednostjo. Tako bo podjetje v marcu ponudilo tržišču najprej peske granulacije 0 - 2 mm, do konca leta pa tudi peske nižje granulacije. S tem želijo poseči na področje kemične industrije, kjer je večja plačilna disciplina, vpliv recesije pa manjši kot v gradbeništvu. V to smer

je podjetje zastavilo tudi svoji investicijsko in kadrovske politiko.

Po besedah direktorja Branka Poharja pričakujejo v letu 2002 na področju osnovne dejavnosti poglobljanje recesije in s tem zmanjševanje povpraševanja po peskih, zato načrtujejo, da bodo prodali le 260.000 ton peskov, kar je slabe 4 odstotke več kot v letu 2001. Izpad prihodka bodo poskusili pridobiti na že omenjenih drugih področjih iz njihovega programa in z višjimi cenami kvalitetnejših proizvodov.

Stanje v njihovi panogi, ko še ni vzpostavljen pravni red pri izkoriščanju kamnin in ko legalni kamnolomi tekmujejo za kupce z nelegalnimi kamnolomi in gramoznicami, želijo izrabi za prehod na višji nivo poslovanja, ki ga narekujejo ekologija, nove tehnologije prevozov in vgradnje gradbenih materialov ter ekonomika poslovanja pri pridobivanju kamnin. /bp/

Vladimir Malenkovič

GOST - ŠIRJENJE DEJAVNOSTI IZVEN ŠALEŠKE DOLINE

Storitveni program dejavnosti Gosta je širok. Ob dveh nosilnih programih, to so storitve **organizirane prehrane** in **gostinstvo**, so konec 90. let uvedli program **turizma** v sklopu hotela Barbara v Fiesi in v Velenju odprli turistično agencijo, v letu 2000 pa so postali upravitelji **TRC Jezero**.

“S 47 odstotki realizacije je naš vodilni program organizirana prehrana, 35 odstotkov prihodka prispeva go-

stinstvo, kjer pa je zaposlenih skoraj 50 odstotkov naših delavcev. Okoli 14 odstotkov prihodka prinaša turistična dejavnost, ostalo pa TRC Jezero,” je povedal novi direktor Gosta mag. Vladimir Malenkovič.

Načrti podjetja temeljijo na opisanem stanju v Gostu, na recesiji v gospodarstvu in gostinstvu ter na prilagajanju spremembam v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje. V slednjem pridobijo namreč 50 odstotkov prihodka in Gost je odvisen od dogajanj v sistemu. Ocenjujejo, da so njihove težave zaradi vsega naštetega lani dosegle vrh, zato so pripravili novo strategijo in faze razvoja podjetja. Nastal je strateško-razvojni načrt, ki je bil predstavljen in potrjen na 5. strateško-poslovni konferenci poslovnega sistema.

Poglavitne usmeritve temeljijo na velikih spremembah pri organizaciji podjetja in programih njegovega dela, saj nameravajo obdržati le najbolj donosne in konkurenčne, pri tem pa se širiti tudi izven Šaleške doline. Že sedaj so največji organizator velikih prireditev na širšem Savinjsko-šaleškem območju in na tem področju načrtujejo v letu 2002 za okoli 40 odstotkov večji prihodek.

Kot konkurenčen in tržno zanimiv ocenjujejo program organizirane prehrane. Tako so konec leta 2001 odprli novo gostinsko enoto na Ravnah na Koroškem, ki ima poleg restavratorskega dela veliko kuhinjo kot osnovo za širjenje storitev organizirane prehrane na Koroškem.

Za druga področja mag. Malenkovič našteva: “Zadovoljni smo, da je lani hotel Barbara posloval pozitivno. Program gostinstvo bo doživel več organizacijskih in drugih sprememb, reorganizirali bomo tudi strokovne službe. Zavedamo se možnosti, ki jih ponuja TRC Jezero, zato bomo skupaj z lastnikom centra, Premogovnikom Velenje, razvoju in vsebini tega centra posvetili veliko pozornosti. Treba pa se je lotiti dejavnosti, ki bodo nekaj posebnega, ki jih obiskovalci drugje ne bodo našli.”

V Gostu, ki ima 144 zaposlenih, so konec lanskega leta izvedli nekaj kadrovske spremembe. Poleg novega direktorja Gosta je za pomočnika direktorja za določen čas imenovan Danilo Trampuž, direktor hotela Barbara. Dosedanji direktor Martin Steiner je svetovalec direktorja in vodja TRC Jezero. Po posameznih enotah bodo optimirali število zaposlenih, viške premeščali v druge programe

ter postopno, z mehкими variantami zmanjševali število zaposlenih. Težave jim povzročata tudi izobrazbena struktura delavcev, ki je v povprečju nizka, in petina zaposlenih je brez poklicne izobrazbe. Zato bodo pospešili proces izobraževanja zaposlenih, pa tudi zelo selektivno zaposlovali kadre s srednjo in višje- in visokošolsko izobrazbo.

Vsem načrtom in predvidevanjem o uspešnosti novih programov bodo prilagodili vlaganja v nove objekte in opremo, načrtujejo pa tudi obnovo sedanjih lokalov, med katerimi je na prvem mestu restavracija Jezero. /dj/

Franc Avberšek

ERICo - LASTNIŠKI DELEŽ IMA TUDI GORENJE

Leto 2001 so v ERICu, Inštitutu za ekološke raziskave sklenili z dobičkom in z 18 odstotkov večjo realizacijo, kot so jo načrtovali. Na osnovi že podpisanih pogodb o novih poslih v letu 2002 po besedah direktorja mag. Franca Avberška optimistično stopajo v novo leto.

Leto 2002 so začeli z novo ustanoviteljsko strukturo inštituta, saj je 10-odstotni delež, namesto ESO-opreme v stečajju, prevzelo Gorenje d.d.. Kaj to pomeni za ERICo je zaenkrat težko ocenjevati, na vsak način pa je biti član takšne družine obveznost in izziv hkrati.

ERICovi največji odjemalci storitev bodo tudi letos v glavnem enaki kot prejšnja leta. Slabo polovico vseh storitev opravijo za Termoelektrarno Šoštanj, 15 odstotkov pa za Premogovnik Velenje. Ta odstotek se

zmanjšuje in to je tudi v skladu s strateškim načrtom. Načrtujejo, da bodo 11 odstotkov realizacije pridobili z dodelitvijo in izvedbo projektov, ki jih razpisujejo ministrstva slovenske vlade, predvsem za okolje in prostor, za gospodarstvo, za šolstvo, znanost in šport ter za zdravstvo.

Pomembni partnerji ERICa so tudi druga podjetja v slovenski energetiki, v okviru holdinga Slovenske elektrarne, komunalna podjetja, območna in regijska razvojna agencija ter občine. Načrtujejo, da bodo precej poslov dobili tudi v Zasavju, kjer naj bi delali za potrebe Cementarne Trbovlje, TET, RTH in Razvojne agencije, nadaljevali pa bodo tudi z ekološkimi raziskavami v Mežiški dolini.

V ERICu je 56 zaposlenih, od tega dva za tretjino delovnega časa in od vseh zaposlenih je skoraj 70 odstotkov žensk. To ne štejejo za slabost. Po besedah direktorja so ženskam prijazno podjetje. 70 odstotkov zaposlenih ima univerzitetno izobrazbo, od vseh pa jih je 39 zaposlenih za nedoločen čas. Vsakega novega člana svojega kolektiva sprejmejo za določen čas in se za njegovo redno zaposlitev odločijo po tehtnem premislu in po tem, kako se vsak pri delu izkaže. "Dosedaj so se vsi in so tudi želeli ostati v ERICu," poudarja Avberšek.

Veliko pozornost namenjajo izobraževanju in samoizobraževanju zaposlenih. 22 ERICovih strokovnjakov je na dodiplomskem ali podiplomskem izobraževanju, vsi pa se udeležujejo različnih seminarjev in tečajev. Vsak mesec so njihovi strokovnjaki prisotni na šestih do osmih izobraževalnih seminarjih ali delavnicah doma in po svetu, kjer pridobivajo najbolj aktualna znanja. Kadrovska širitev je omejena s pridobivanjem poslov, vendar pa jim interdisciplinarnost ekologije kot vede narekuje vključevanje v kolektiv strokovnjakov z različnih področij, kar znova pripelje do večje konkurenčne prednosti za opravljanje in pridobivanje širokega spektra storitev na ekološkem področju.

Z vključevanjem drugih virov financiranja nameravajo investirati v opremljenost inštituta več sredstev, kot so jih zbrali z amortizacijo. Kupiti nameravajo novo opremo za vzorčenje plinov iz stabilnih virov onesnaževanja, nekaj sredstev pa bo namenjenih obnovi in dopolnitvi obstoječe opreme. Leto bo naporno, vendar so ga začeli z veliko mero optimizma. /dj/

Slavko Ževart

TELKOM SISTEMI - INTERNETNO TELEFONIRANJE

Po besedah Slavka Ževarta, direktorja, naj bi v Telkom sistemih letos največ prihodka pridobili z novim programom IP (posredovanje mednarodnih telefonskih pogovorov prek interneta), nadalje pa še z vzdrževanjem telefonskih naprav, s svetovanjem in prodajo telefonskih naprav ter z izdelavo telefonskih instalacij in posredovanjem zvez.

V strukturi prihodka naj bi 23 odstotkov poslov opravili za članice poslovnega sistema, kar je precej manj kot v letu 2001, zato pa povečujejo zunanje deleže poslovanja. Svojo dejavnost načrtujejo širiti tudi izven Šaleške doline v Savinjsko dolino in na Koroško.

V Telkom sistemih bodo imeli tudi v letu 2002 štirideseturni tedenski delovni koledar, pri posredovanju telefonskih zvez pa bodo vse delovne dni delali v dveh izmenah. Ob vikendih, praznikih in v tretji delovni izmeni pa bo, kot je bilo že doslej, vzpostavljanje zvez preklopljeno na tako imenovani nočni spoj pri tovarni kapiji v Prelogah.

Pri uvedbi novega programa IP so se povezali z dvema inženirjema telekomunikacij, s katerima nameravajo še sodelovati, drugih kadrovskih okrepitev pa letos ne načrtujejo.

Med njihovimi investicijami sta najpomembnejši širitev kapacitet pri novem programu IP in preureditev prostora, v katerem je bila stara telefonska centrala, v pisarno.dm/

Pestro dogajanje na kadrovskem področju v HTZ I.P.

V preteklem letu smo na kadrovskem področju v HTZ I.P. pričeli z izvajanjem številnih sprememb, ki jih bomo na osnovi izdelanih projektov izvajali tudi v prihodnjih letih. Najpomembnejše aktivnosti tečejo na področju zaposlovanja, izobraževanja, organiziranosti, bolniškega staleža in nagrajevanja.

Zaposlovanje

Invalidsko podjetje HTZ je v začetku delovanja, torej 1. 1. 2000, zaposlovalo 749 delavcev, od tega 381 invalidov. Eden izmed pogojev, ki ga zakonodaja postavlja pri ustanavljanju invalidskih podjetij je, da je med zaposlenimi najmanj 40 odstotkov invalidov. V našem podjetju jih je bilo ob ustanovitvi 50,87 odstotka.

Na osnovi sporazuma o dolgoročno poslovno-tehničnem sodelovanju s Premogovnikom Velenje se v naše podjetje premeščajo tudi vsi novo nastali invalidi, ki zaradi zmanjšane delovne zmožnosti za delo v jami niso več sposobni. Tako smo v zadnjih dveh letih dodatno zaposlili 21 delovnih invalidov in zaradi majhnega števila upokojitev povečali število zaposlenih na 768.

Največji problem pri zaposlovanju delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo je zagotoviti ustrezno delo zanje in njihovo produktivno zaposlitev. Problema se lotevamo na več načinov:

- ✓ invalidom omogočamo sodelovanje v različnih oblikah izobraževanja, ki jih financira podjetje,
- ✓ usposabljam jih s praktičnim delom na konkretnih delovnih mestih,
- ✓ s posodobljanjem proizvodnje pridobivamo nova delovna mesta za invalide,
- ✓ obstoječa delovna mesta prilagajamo invalidnim delavcem.

Kljub vsem naporom pa je stalno prisoten problem zagotavljanja ustreznega dela tako velikemu številu invalidov. Iz teh razlogov je pomembno, da smo si v delovnem načrtu za

leto 2002 zastavili cilj iskanja novih programov, ki bodo zagotovili nova delovna mesta tudi za delavce z zmanjšano delovno zmožnostjo.

Izobraževanje

Veliko pozornosti namenjamo tudi izobraževanju naših delavcev, ki se izpopolnjujejo v različnih izobraževalnih oblikah prek zunanjih institucij, Oddelka za izobraževanje v Premogovniku Velenje ter Službe usposabljanja in zaposlovanja v HTZ. Tako se je v preteklem letu izobraževalo 394 delavcev, 30 delavcev pa se ob finančni pomoči podjetja šola ob delu.

Ena od pomembnih oblik izobraževanja, ki poteka od lanskega septembra in bo zaključena letos junija, je usposabljanje za projektno vodenje. V usposabljanje je vključeno vodstvo podjetja in 20 delavcev iz vseh profitnih centrov.

Druga pomembna oblika izobraževanja je povezana z našim prizadevanjem za pridobitev licence fizičnega varovanja. Licenco podeljuje Zbornica Republike Slovenije za zasebno varovanje. Kriteriji so zelo ostri in so poleg zdravstvenih pogojev, določene stopnje izobrazbe, opravljenega usposabljanja in preizkusa znanja za varnostnika povezani še z državljanstvom in dokazili o nekaznovanju. Prva skupina 14 delavcev je po usposabljanju uspešno opravila preizkus znanja za varnostnika že v preteklem letu.

Druga skupina je bila na osnovi sklepa Uprave o prestrukturiranju družbe vključena v Sklad dela Koroške. Delavnico je obiskovalo 17

delavcev, ki bodo usposabljanje za varnostnike nadaljevali predvidoma v drugi polovici januarja 2002.

Organiziranost

Lani je bilo v HTZ IP veliko sprememb tudi na področju organizacije podjetja. Registrirane so bile nove dejavnosti, odprta nova delovna mesta, organiziranih je bilo pet profitnih centrov :

- ✓ PC Servis in proizvodnja opreme - PC SIPO,
- ✓ PC Elektro storitve - PC ESTO,
- ✓ PC Storitve, proizvodnja, varovanje - PC SPV,
- ✓ PC Reševalno servisna dejavnost - PC RSD in
- ✓ PC Proizvodnja gradbenega materiala PC PGM.

Organizacijsko enoto Gradbeno dejavnost smo vključili v profitni center PGM, organizacijsko enoto Zavarovanje pa v profitni center Reševalno-servisna dejavnost. Tako smo povezali sorodne dejavnosti in enakomerneje porazdelili število zaposlenih.

Veliko sprememb je bilo tudi v Strokovnih službah, kjer smo v okviru tehničnega področja vzpostavili tri službe :

- ✓ tehnično službo,
- ✓ razvoj in investicije ter
- ✓ prodajo in marketing.

Bolniški stalež

Skupni problem invalidskih podjetij je visok bolniški stalež in posledično manjša produktivnost zaposlenih. Lani smo sprejeli projekt, s katerim želimo znižati bolniški stalež.

Cilj dosegamo z različnimi aktivnostmi. Tako smo za izboljšanje delovnih razmer na najtežjih delovnih mestih (prebiranje in čiščenje ločnega podporja, ravnanje in popravilo ločnega podporja, priprava in razrez materialov, prebiranje odpadkov, prebiranje in čiščenje hidravličnih cevi, posodobljanje pralnice in izdelava suhih in pepelnih betonskih mešanic) vložili precejšnja sredstva, večina teh investicij pa je v zaključni fazi.

Prav gotovo bo v prihodnje na ta segment vplivalo tudi odpravljanje pomanjkljivosti, ugotovljenih na osnovi izdelane ocene varnosti pri delu. Za izboljšanje zdravstvenega stanja delavcev smo v decembru omogočili brezplačno cepljenje proti gripi, v poletnem času pa so se zainteresirani vključili v program preventivne rekreacije.

Poleg informiranja delavcev prek internih glasil Rudar in Novice ter razglasne postaje vodje profitnih centrov neposredno seznanjajo delavce o pomembnih spremembah, dosežkih in ciljih podjetja. Za izboljšanje informiranja so bile v proizvodne hale nameščene tudi oglasne deske.

Uvedli smo razgovore z delavci po vrnitvi na delo po bolniškem staležu in spremljanje bolniške odsotnosti na vseh nivojih. Prav iz analize teh razgovorov pa ugotavljamo, da delavci sami zelo malo storijo za svoje zdravje.

V letu 2001 nam je z navedenimi aktivnostmi uspelo bolniški stalež znižati na 6,54 odstotka.

Nagrajevanje

Še en pomemben projekt, ki teče na kadrovskega področju od avgusta preteklega leta, je nagrajevanje delovne uspešnosti. Uvedli smo spremljanje poslovanja profitnih centrov, za večino organizacijskih enot smo izdelali normative, uvedli smo delovne naloge in pokalkulacije. S pravilnikom smo povezali nagrajevanje z akordnimi točkami in mesečnimi plačilnimi razredi, ukiniteli smo delitev na uslužbenca in delavce.

Razlika med dobrim in slabim delavcem je občutna. Pravilnik je enostaven in temelji na ocenjevanju uspešnosti profitnih centrov in ocenjevanju sodelavcev.

Janja Juvan

Podpisani pomembni dokumenti

20. decembra lani so bili v sejni sobi Premogovnika Velenje podpisani trije pomembni dokumenti: izjava o varnosti, pogodba o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju in aneks h kolektivni pogodbi Premogovnika Velenje.

Najprej je direktor Premogovnika Velenje dr. Franc Žerdin podpisal **Izjavo o varnosti**. Izjava o varnosti zastavlja politiko varnosti in zdravja pri delu ter določa ukrepe za njeno uspešno izvajanje. Namen te izjave je zmanjševanje tveganja za poškodbe in zdravstvene okvare pri delu, hkrati pa je to tudi predlog za izvajanje preventivnih aktivnosti in za delovanje v skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu.

Pred podpisom izjave je dr. Žerdin dejal: "Marsikateri delodajalec bo izjavo o varnosti podpisal, ker tako zahteva zakon in jo bodo v podjetju vzeli kot formalnost.

V Premogovniku Velenje pa zaradi narave našega dela varnosti pri delu posvečamo veliko pozornost, zato je naša odgovornost pri podpisu takšnega dokumenta velika in se je dobro zavedamo. Vsi, ki so sodelovali pri izdelavi ocene tveganja in pripravili izjavo o varnosti, so opravili zelo pomembno in odgovorno delo. Vodstvo podjetja je tem delavcem povsem zaupalo."

Nato sta predsednik sindikata Premogovnika Velenje Tomo Lipnik in direktor podjetja dr. Franc Žerdin podpisala **pogodbo o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju**. Sredstva, ki jih je treba zagotoviti za delodajalčev prispevek k plačilu zavarovalne premije, so vključena v letni delovni načrt Premogovnika Velenje.

Po besedah **Janka Luknerja**, direktorja za kadrovsko-spolšno področje v Premogovniku Velenje, je s podpisom

pristopa k drugemu pokojninskemu stebru vodstvo podjetja pokazalo svoj odnos do zaposlenih. "Zdelo se nam je prav, da v akciji, ki jo je tudi država izdatno podprla, sodelujemo in pomagamo zaposlenim k zagotavljanju večje socialne varnosti. Ta odločitev bo imela še večjo veljavo čez deset let, ko bodo realizirane prve pokojninske pogodbe."

Zadovoljstvo ob uspešno izvedeni akciji in ob podpisu pogodbe je izrazil tudi predsednik sindikata **Tomo Lipnik**. "Glede na vprašanja, ki so jih delavci postavljali pred podpisovanjem pristopnih izjav, menim, da so delavci dobro spoznali vsebino pokojninskega načrta. Prepričan sem, da bo odločitev za pokojninski načrt pomembno prispevala k socialni varnosti zaposlenih, ko se bodo upokojili."

Nazadnje sta dr. Franc Žerdin in Tomo Lipnik podpisala še **aneks h kolektivni pogodbi Premogovnika Velenje**. Aneks se nanaša na dopolnitev prvega odstavka 280. člena pogodbe, ki govori o nadomeščanju odsotnega delavca neprekinjeno najmanj 10 delovnih dni. Dopolnitev omenjenega člena se glasi, da ima delavec "pravico do nadomestila plače za to drugo delovno mesto, če je to zanj ugodnejše. Upravičen je do višine izhodiščnega plačilnega razreda delovnega mesta, ki ga nadomešča, vendar največ do dodatka +3 plačilne razrede na svoj plačilni razred."

Ostala določila 280. člena ostajajo nespremenjena.

Diana Janežič

POROČILO O PRISTOPU V DRUGI POKOJNINSKI STEBER ZA POSLOVNI SISTEM PREMOGOVNIK VELENJE

Do torka, 22. januarja, do 14. ure je od 2.813 delavcev poslovnega sistema Premogovnik Velenje, ki so prejeli pristopne izjave, pristopilo k pokojninskemu načrtu 2.549 delavcev. Delavci hčerinskega podjetja Gost se bodo o pristopu odločali po končanem prestrukturiranju podjetja.

Podjetje	prejetih izjav	vrnjenih izjav	odstotek
PREMOGOVNIK VELENJE	2007	1899	94,62
IP HTZ	699	570	81,55
PLP	65	40	61,54
TELKOM	14	13	92,86
KAMNOLOM	15	14	93,33
HABIT	13	13	100,00
SKUPAJ	2813	2549	90,62

Obračun premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

Delavci, ki bodo oddali pristopne izjave v kadrovski službi poslovnega sistema po 25. januarju, bodo vključeni v pokojninski načrt 1. 3. 2002, kar pomeni, da bo zavarovalna premija obračunana pri izplačilu osebnega dohodka za februar. Za delavce Premogovnika Velenje je bila zavarovalna premija obračunana že pri decembrski plači; za delavce hčerinskih podjetij (razen Gosta) pa bo obračunana pri januarski plači.

Delavcem poslovnega sistema Premogovnik Velenje, ki so pristopili k prostovoljnemu dodatnemu pokojninskemu zavarovanju, je pri obračunu osebnega dohodka obračunana premija, in sicer:

- ✓ v tretji vrstici obračunskega lista bo poleg rubrike **dodana doba** izpisano **PDPZ delež delodajalca** in znesek obračunane zavarovalne premije;
- ✓ če znesek ni izpisan, pomeni, da zavarovalna premija - delež delodajalca ni bil obračunan;
- ✓ v delu obračunskega lista, kjer so obračunani odbitki, bo v vrstici pod šifro 0900 izpisana postavka **PDPZ - last. delež** in znesek lastnega deleža delavca;
- ✓ če na obračunskem listu navedenega odtegljaja ne najdemo, pomeni, da lastni delež zavarovalne premije delavca ni bil obračunan.

V primeru napak pri obračunu boste zadevo uredili v kadrovski službi poslovnega sistema - soba 3.

V letu 2002 bo najnižja možna premija za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje 3.683 tolarjev mesečno, najvišji možni znesek davčne olajšave pa 441.958 tolarjev.

Pomembna novost

Delavci so lahko po novem vključeni v en pokojninski načrt za individualno in en za kolektivno prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. To pomeni, da je izjava, da nismo vključeni v drug pokojninski načrt za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, postala brezpredmetna. Tako ni več ovir, da ne bi h kolektivnemu zavarovanju pristopili tudi tisti delavci, ki so že pristopili k individualnemu zavarovanju. Toda pozor - prednost pri davčnih olajšavah ima delodajalec.

Besedilo Izjave o varnosti

"Izjava o varnosti postavlja politiko varnosti in zdravja pri delu ter določa ukrepe za njeno uspešno izvajanje. Namen te izjave o varnosti je zmanjševanje tveganj za poškodbe in zdravstvene okvare na delovnih mestih, hkrati pa je to tudi predlog za izvajanje aktivnosti v smislu preventive in v skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99).

Izjavljam, da so v oceni tveganja zajete vse relevantne nevarnosti in škodljivosti, da je ocena opravljena strokovno in ustreza dejanskemu stanju.

Izjavljam, da bodo zagotovljena vsa potrebna sredstva in strokovni kadri za izvedbo varnostnih ukrepov. Prav tako bo zagotovljena ustrezna obveščenost delavcev, dajanje navodil, ustrezna organiziranost dela in zagotavljanje potrebnih materialnih sredstev, da se zagotovi varno in zdravo delo.

Izjava o varnosti bo redno dopolnjevana in/ali spreminjana ob vsaki novo ugotovljeni nevarnosti in spremembi ravni tveganja, ko podatki, na katerih je temeljilo ocenjevanje tveganja, ne bodo več ažurni, ter v vseh drugih primerih, ki so določeni s pravilnikom o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja.

Izjava in ocena tveganja z dne, 20. december 2001, ki je sestavni del te izjave, se hrani v podjetju."

Med podpisom pogodbe o dodatnem pokojninskem zavarovanju

Tudi razvojna dejavnost na trgu

Od 7. decembra 2001 je direktor razvojnega področja v Premogovniku Velenje dr. Evgen Dervarič, ki je prej vodil tehnične službe. Področje, ki ga sedaj vodi, se je deloma vsebinsko preoblikovalo.

Dr. Evgen Dervarič

Med dolžnosti in obveznosti direktorja za razvojno področje spada vodenje del na področju strateškega razvoja družbe, nadalje spadajo tja vse aktivnosti, ki so povezane z novimi razvojnimi programi poslovnega sistema Premogovnik Velenje, koordinacija del na področju zunanje realizacije Premogovnika Velenje, koordinacija aktivnosti pri programu izločanje poslovno nepotrebnih sredstev, koordinacija del pri zunanjih investicijah, prestrukturiranju družb v poslovnem sistemu ter prestrukturiranju programa pridobivanja premoga.

Direktor za razvojno področje koordinira tudi dela pri razvojnih programih, ki niso povezani z razvojem osnovnega procesa, inovacijsko dejavnost, delovanje Industrijsko-ekološko-muzejsko-izobraževalnega centra, v sklopu katerega deluje Muzej premogovništva Slovenije. Poleg tega vodi raziskovalno organizacijo podjetja in navzven predstavlja Premogovnik Velenje na področju razvojnih projektov in projektnih skupin ter nadomešča direktorja podjetja.

Konkretno je dr. Dervarič o posameznih nalogah povedal: "Strateški razvoj oziroma strateški cilji družbe so po verifikaciji na lanski strateški konferenci aktualni in pregledni. Koncept proizvodnje premoga ob največji varnosti in humanizaciji delovnega procesa ter način reševanja ekoloških problemov so osnovno vodilo podjetja in predstavljajo vsebinsko zaokrožitev prvih treh strateških ciljev, ki jih podjetje že dolga leta uspešno dosega.

Četrty strateški cilj pa je naravnani v smer ohranjanja delovnih mest, in sicer tako, da se bo število zaposlenih zmanjševalo pri osnovnem procesu pridobivanja premoga, hkrati pa ustvarjamo nove zaposlitve na drugih področjih in v novih programih. Ta nova delovna mesta so lahko v hčerinskih podjetjih premogovnika, lahko pa tudi drugje, če se bomo tako dogovorili.

Novi razvojni programi so zanimivi v celnem poslovnem sistemu in se neposredno navezujejo na zgoraj omenjeno strateško usmeritev glede ustvarjanja novih delov-

nih mest. Vodilo je ustvarjanje kvalitetnih delovnih mest, to je takih, kjer se lahko zaposlujejo visoko kvalificirani kadri.

Na področju **zunanje realizacije** smo ustanovili projektno skupino, v kateri so člani tudi z drugih področij in ne le z razvojnega. Skupino vodi mag. Marjan Hudej, v njej pa so še Kristina Zupanc, Marko Mavec, Drago Potočnik, Ivan Pečovnik in Miran Hudournik. Njihovo delo je usmerjeno v trženje, prodajo in izvedbo rudarsko-gradbenih del na zunanjih trgih, v projektiranje ter v geodetske in geotehnične storitve. V zadnjem času se intenzivno dogovarjamo za sodelovanje z drugimi družbami za pokrivanje potreb po visokokvalificiranih kadrih v premogovnikih in pri rudarskih gradbenih delih doma in v tujini.

Program **izločanja poslovno nepotrebnih sredstev** bo letos zelo intenziven. V Premogovniku Velenje bomo skušali izločiti vse objekte, opremo in storitve, ki niso nujno potrebne za vodenje proizvodnega procesa.

Za **investicije v zunanje objekte**, torej na površini, se bomo odločili le, kadar bo šlo za nove programe oziroma če bo katero od hčerinskih podjetij ugotovilo, da takšno investicijo potrebuje. Podlage za odločitve bodo izhajale iz ustreznih investicijskih študij.

Za **prestrukturiranje družb** v poslovnem sistemu imajo te vse izdelane poslovne načrte. Podjetje Gost ga je predstavilo na zadnji poslovno-strateški konferenci in ga že tudi izvaja. Nov razvojni načrt pripravlja podjetje PLP in ga bo predstavilo v marcu. PLP mora namreč zaradi upadanja porabe lesa v premogovniku svojo dejavnost opreti na povsem nove programe, predvsem višjega kakovostnega razreda in z večjo stopnjo dodelave.

Razvojni programi, ki niso povezani z razvojem osnovnega procesa pridobivanja premoga, so predvsem programi čistih tehnologij uporabe premoga. To so karbonizacija premoga, tehnologija kombiniranega izgorevanja premoga, uplinjanje premoga v jami in na površini ter izkoriščanje metana iz sloja. Te alternativne

programe bomo nenehno preučevali; zazdaj smo najbližje karbonizaciji premoga. Opravili bomo tržno analizo za možnosti prodaje produktov te tehnologije v Sloveniji in sosednjih državah ter na podlagi tega pričeli s postopki za pripravo investicijske dokumentacije.

Na področju **inovacijske dejavnosti** so v pripravi trije dokumenti: poslovnik o realizaciji idej in poslovnih zamisli v poslovnem sistemu, pravilnik o inovacijski dejavnosti in nagrajevanju idej ter navodila za izračun nagrad za inovacije. To velja za področje inovacijske dejavnosti v Premogovniku Velenje, v hčerinskih podjetjih pa se bodo lotili lastnega organiziranja te dejavnosti, vendar se pri tem lahko oprejo na naš koncept dela.

Center IEMIC je zasnovan na celotnem področju Jaška Škale in je predstavljen v ureditvenem načrtu starega jaška. Ta načrt je v fazi javne razgrnitve. V marcu pričakujemo prve odgovore, nova vprašanja in ideje. Ko bomo vse uskladili, bomo začeli z aktivnostmi in k sodelovanju povabili ponudnike za dejavnosti, ki spadajo v zasnovano centra in tiste, ki v njem že delujejo.

To je predvsem Muzej premogovništva Slovenije, katerega poslovanje uspešno raste. Lani je zabeležil skoraj 28.000 obiskovalcev, letos pa načrtujemo, da bi muzej obiskalo 32.000 ljudi. Naloga bo težka, zato propagandne akcije širimo v sosednje države, predvsem na Hrvaško.

Od leta 1993 je Premogovnik Velenje registriran tudi kot **raziskovalna organizacija**. V tem sklopu bomo še naprej kandidirali za razpisana sredstva ministrstva vlade Republike Slovenije s svojimi projekti.

Temeljna usmeritev delovanja na razvojnem področju bo agresivno trženje vseh programov, skladno z načrtom reorganizacije strokovnih služb, kot je bil sprejet na poslovno-strateški konferenci."

Diana Janežič

Kvalitetna podpora odkopavanju premoga

Od 11. decembra lani je vodja Tehničnih služb Premogovnika Velenje Marko Mavec, univ. dipl. inženir rudarstva. Vodi kompleks služb, ki so pomembna podpora pridobivanju premoga.

Tehnične službe so organizirane v štirih področjih: rudarsko, elektro in strojno projektiranje, hidrogeološka služba, jamomerstvo ter razvojni projekti. Prva tri področja v osnovi delujejo po funkcionalni organizaciji, torej po službah, delo pri razvojnih projektih pa je organizirano po principih projektnega vodenja. Ta princip pa tudi sicer - že več kot 10 let - uspešno uporabljajo pri izdelavi projektne dokumentacije.

Osnovna naloga **Projektive** je izdelava kompletne projektne dokumentacije z rudarsko tehnološkimi, strojnimi, gradbenimi in energetskimi rešitvami ter prežračevanjem. Te storitve opravljajo za Premogovnik Velenje in za zunanji trg. Izvajanje projektantskih del v premogovniku in na zunanjih deloviščih tudi nadzorujejo, registrirani pa so tudi za izdelavo revizij rudarskih projektov, strokovnih ocen in mnenj.

V **Jamomerski službi** skrbijo za usmerjanje jamskih delovišč, spremljajo izvajanje del in posledice rudarjenja v jami in na površini, izdelujejo jamomersko projektno dokumentacijo, rudarsko kartografijo, posnetke terena in zakoličbe za Premogovnik Velenje in zunanje naročnike.

Hidrogeološka služba je razdeljena na hidrogeologijo, geologijo, geomehaniko in geomehnični laboratorij. Osnovne naloge službe so operativne naloge za zagotavljanje nemotene proizvodnje premoga v smislu odvodnjevanja ter hidrogeološke, geološke in geotehnične spremljave, zagotavljanje projektne osnov rudarskih projektov, raziskave geoloških, hidrogeoloških in geomehanskih lastnosti premogovega sloja, prihrbine in procesov, ki se dogajajo ob rudarjenju, ter razvoj merskih metod in tehnologije.

Podpora odkopavanju premoga

Najpomembnejša naloga vseh tehničnih služb je izdelava dolgoročnega koncepta izkoriščanja velenjskega premogišča. Ta je že dobro izdelan vse do leta 2025, zdaj pa se bodo lotili njegove podrobnejše obdelave, predvsem časa in stroškov odkopavanja do leta 2025.

Pomembni nalogi sta tudi racionalizacija vsebine in oblike projektne dokumentacije in izdelave projektne osnov ter razvoj projektne orodij. Pri slednjem gre predvsem za optimalno uporabo vseh obstoječih ter postavitev organizacije za razvoj in uvajanje novih računalniških tehničnih aplikacij za sodobno in učinkovito projektiranje. Za učinkovito delo s sodobnimi programskimi orodji pa morajo poskrbeti za usposabljanje vseh zaposlenih v tehničnih službah. V Tehničnih službah bodo v prihodnje dajali večji poudarek določanju stroškov proizvodnje in investicijskih vrednosti objektov že v fazi projektiranja. Več pozornosti bodo posvečali pokalkulacijam, ki so hkrati analiza opravljenega dela in osnova za načrtovanje. V povezavi s tem nameravajo povečati tudi projektni nadzor v smislu verifikacije skladnosti poteka proizvodnje s predvidenimi projektne rešitvami.

V celotnih Tehničnih službah sledijo tehničnim novitetam, posebej pa je to nujno za Hidrogeološko in Jamomersko službo. Pri tem gre tako za novitete v strojni opremlitvi (tehnologija usmerjanja delovišč, merilna in preizkusna geomehanska in hidrogeološka oprema), še pomembnejše pa so posodobitve vhodnih parametrov matematičnih modelov (pri načrtovanem odkopavanju pod tankimi izolacijskimi plastmi, pri napovedovanju fizikalno-mehanskih lastnosti premoga, od česar je odvisna izbira načina podgrajevanja jamskih prog in izbira odkopnega podporja), hidrodinamičnih modelov (napovedovanje dogajanj v vodonosnih plasteh nad premogom, napovedi gibanja nivojev podzemnih vod) ter napovedi vplivov odkopavanja na površino.

Geotehnični laboratorij je bil že pred leti v postopku za akreditacijo po sistemu EN 45000, ki se sedaj zamenjuje s standardi ISO. Tako bodo vložili novo vlogo in dokumentacijo za akreditacijo laboratorija po standardu ISO 17025, in sicer za preizkušanje materialov: premog, zemljine, betoni, malte, agregati in pepelne mešanice. Ta akreditacija bo pomembna za Premogovnik Velenje kot uporabnika teh materialov, za kontrolo kvalitete materialov, dostavljenih s strani dobaviteljev. Za HTZ IP, kot proizvajalca betonov, ce-

Marko Mavec

mentov in pepelnih cementnih mešanic, pa akreditacija laboratorija pomeni kontrolo kvalitete proizvodnje, skladno z veljavnimi evropskimi standardi.

Nekaj podobnega naj bi pridobili tudi v jamomerski službi, in sicer popolno pooblastilo za izvajanje geodetskih meritev.

V Tehničnih službah ima skoraj polovica zaposlenih visokošolsko izobrazbo, večina preostalih pa vsaj srednješolsko. Tako je v njih zbranega veliko znanja in izkušenj, ki ga v Premogovniku Velenje koristno izrabljamo, v zadnjem času pa vse uspešneje tržimo tudi zunaj našega podjetja.

Cenejše, varnejše, učinkovitejše

Pojmi "cenejše, varnejše, učinkovitejše" so skupni imenovalci sedmih razvojnih projektov, ki so usmerjeni v racionalizacijo pridobivanja premoga. Ti projekti in njihovi nosilci so: RP za pridobivanje in transport premoga - mag. Marjan Kolenc, RP za jamske proge - mag. Andrej Blažič, RP za ekologijo delovnega okolja - Zdenko Lah, RP za transport in logistiko - Damijan Kanduti, RP za jamsko vrtnanje - Bojan Lajlar, RP za energetsko varčno podjetje - Zdenko Lah in RP za racionalizacijo prežračevanja - Marko Mavec.

Še lani je v ta sklop spadal tudi razvojni projekt za čiste tehnologije uporabe premogov, katerega nosilec je Franci Lenart. Zaradi narave projekta - gre za razvoj novega produkta oziroma proizvodnega programa - zdaj ta spada v razvojno področje.

Projekte vodijo in v njih sodelujejo sodelavci z različnih področij, medtem ko Tehnične službe koordinirajo njihovo delo ter z Oddelkom za uvajanje in spremljanje novih tehnologij skrbijo za njihovo uvajanje v prakso. Kot že omenjeno, poteka delo pri teh projektih po principu projektnega vodenja, njihovo delo in rezultate pa dvakrat letno - maja in oktobra - preverja razširjeni kolegij tehničnega direktorja.

Diana Janežič

V Premogovniku Velenje so zaposleni zadovoljni ljudje

Lani je Gospodarska zbornica Slovenije pripravila projekt raziskovanja in spremljanja klime v slovenskih organizacijah, imenovan SiOK. Vanj se je razen našega vključilo še 25 uglednih podjetij s skupaj več kot 40.000 zaposlenimi.

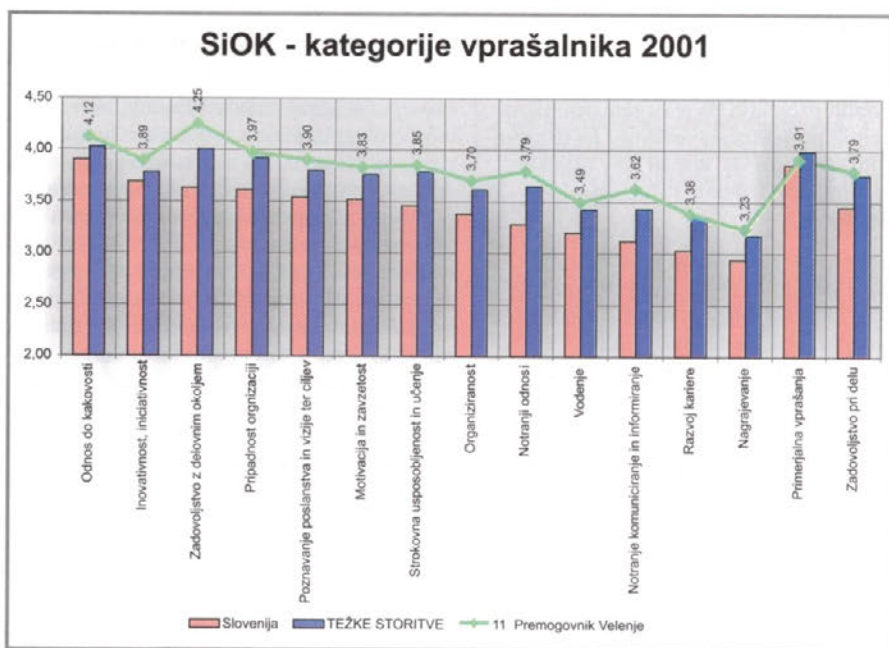
Septembra so svetovalci ITEO v Premogovniku Velenje anketirali 104 naše slučajno izbrane sodelavce. Ti so na vsako od več kot 100 vprašanj odgovarjali z ocenami od "1 - sploh se ne strinjam" do "5 - popolnoma se strinjam".

Ankete so bile anonimne. Oglejmo si, kakšen vzorec je bil zajet!

Nivo v organizaciji: 10 odstotkov anketiranih je bilo vodij višjega ali srednjega nivoja, 14 odstotkov operativnih vodij (skupinovodij), 17 odstotkov samostojnih strokovnih kadrov (brez podrejenih) in 48 odstotkov izvajalcev. 11 odstotkov anketiranih ni odgovorilo na vprašanja.

Stož v organizaciji: 4 odstotki so bili zaposleni do 5 let, 9 odstotkov od 5 do 10 let, 43 odstotkov od 10 do 20 let in 42 odstotkov nad 20 let.

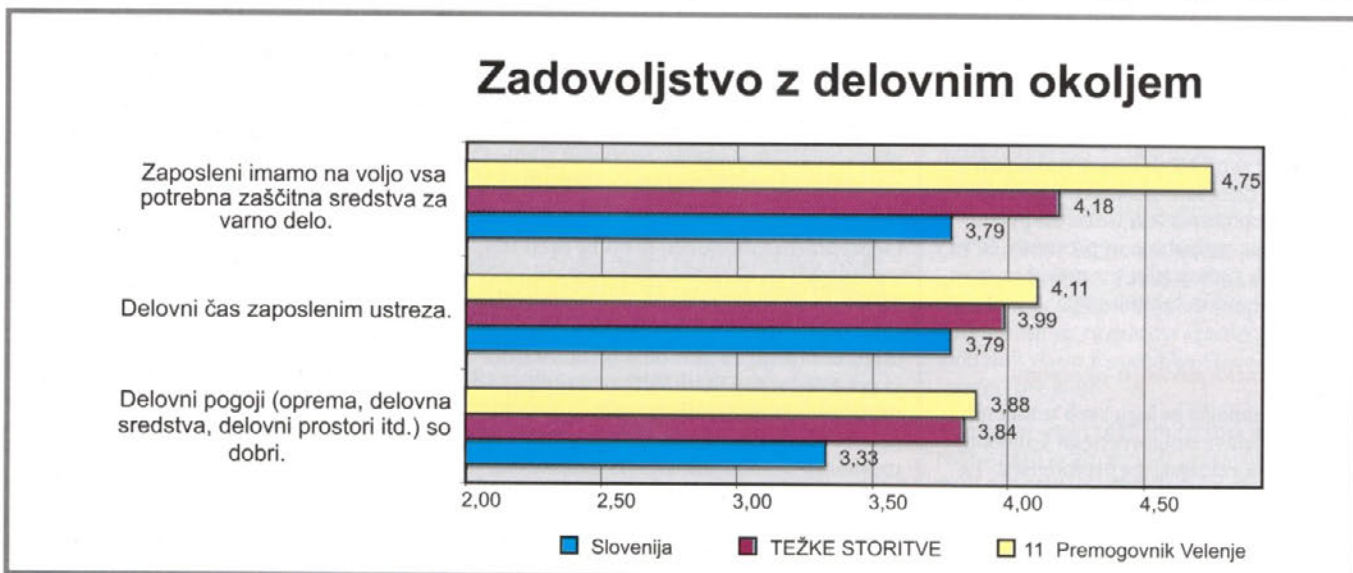
Starost: 14 odstotkov je bilo starih do 30 let, 38 odstotkov od 30 do 40 let, 42 odstotkov od 40 do 50 let in 5 odstotkov nad 50 let.

Stopnja izobrazbe: 6 odstotkov je imelo končano dveletno srednjo šolo ali manj, 38,5 odstotka poklicno šolo, 38,5 odstotka srednjo šolo, 4 odstotki

višjo šolo in 9,6 odstotka visoko šolo ali več.

Pri interpretaciji rezultatov ankete je bila kot kritična postavljena ocena 3;

rezultati, ki so bili pod to oceno, so bili opredeljeni kot slabi, rezultati, ki so bili nad oceno 4, pa so bili opredeljeni kot dobri.

KLJUČNE UGOTOVITVE

Skupna povprečna ocena vseh vprašanj v Premogovniku Velenje je bila **3,78**. Posamezna vprašanja so bila grupirana v tematske sklope oziroma kategorije. Povprečne vrednosti kategorij so razvidne iz spodnje tabele. Iz nje so razvidne tudi primerjave s slovenskim povprečjem in povprečjem skupine podjetij tako imenovanih težkih storitev, v katerega sta bila poleg našega uvrščena še Luka Koper in CMC Celje.

Že kratek pogled v tabelo nam razkrije **nadpovprečno zadovoljstvo** zaposlenih v Premogovniku Velenje v primerjavi s slovenskim povprečjem. Pozitivno odstopanje je od 0,22 do 0,62 ocene. Razmerja med povprečnimi ocenami kategorij v Premogovniku Velenje (ali če rečemo: katere kategorije so boljše, katere pa slabše ocenjene) pa so zelo podobna slovenskemu.

Večje odstopanje v pozitivni smeri se kaže le pri kategoriji "Zadovoljstvo z delovnim okoljem", zato si jo kot primer podrobneje oglejmo.

Pri kategoriji "Zadovoljstvo z delovnim okoljem" so zaposleni vse trditve ocenili boljše, kot je slovensko povprečje in povprečje skupine podjetij "težke storitve". Izjemno velika pozitivna razlika (0,96 ocene) je pri trditvi "Zaposleni imamo na voljo vsa potrebna zaščitna sredstva za varno delo".

Prva ocena klime v organizaciji in zadovoljstva je za nas vsekakor spodbudna. Seveda bomo morali rezultate še podrobno analizirati, pogledati, kje smo z doseženim lahko resnično zadovoljni, kje pa klimo objektivno lahko še izboljšamo.

Anketa se bo na podobnem vzorcu zaposlenih izvajala vsako leto, predvidamo pa, da bo k ugotavljanju organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih pristopalo vedno več slovenskih podjetij, ki jim ni vseeno, kakšno klimo imajo v organizaciji in kako zadovoljni so njihovi zaposleni.

Janko Mijoč

Krvodajalci le v zameno za proste dneve?

Zaposleni v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje smo kolektivni člani OO Rdečega križa. Na leto plačamo simbolično članarino, ki nam jo odtegnejo od plače. Tudi za leto 2002 bo ta znesek **400 SIT** kot lani, plačali pa jo bomo 15. marca, pri **februarski plači**. Tako so sklenili člani vodstva OO RK na svoji letošnji prvi redni seji 23. januarja.

S članarino financiramo delovanje OO RK v podjetju in sofinanciramo delovanje Območnega združenja RK Velenje. Če zaidemo v socialno stisko, nam bo osnovna organizacija v skladu s pravili delovanja pomagala z nepovratnimi sredstvi. V letu 2001 so pomagali dvema družinama in enemu posamezniku ter krajevnim organizacijam RK Šmartno ob Paki in Sentilj.

Pomembna aktivnost OO RK je sodelovanje na rednih in izrednih krvodajalskih akcijah. Lani se je rednih akcij udeležilo 1.420 krvodajalcev, naših sodelavcev, opravljenih pa je bilo 1.365 odvzemov krvi. Novembra so se krvodajalci odpravili še na ekskurzijo v Izolo, kjer jih je 45 darovalo kri za potrebe tamkajšnje bolnišnice. 9 članov OO RK je bilo lani tudi na rednem strokovnem seminarju na Krku v organizaciji Območnega združenja.

Tako je lansko delo osnovne organizacije na seji preletela njena predsednica Damjana Kričej in ob tem še poudarila zgledno sodelovanje s sindikatom podjetja, ki tudi bdi nad delovanjem organizacije. Med predstavljanjem predloga letošnjega programa aktivnosti, ki bo v osnovi podoben lanskemu, pa je omenila kar nekaj sprememb in aktualnih tem.

Nova delovno-pravna zakonodaja naj bi med drugim omejila ali kar ukinila proste dni - zdaj sta to dva dneva -, ki kot nagrada pripadajo krvodajalcu za vsak odvzem krvi. Udeleženci seje so soglašali, da bo že uzakonitev le enega prostega dne zagotovo zelo zmanjšalo število krvodajalcev, še bolj pa je vprašljivo njihovo število, če za to svojo človekoljubno gesto sploh ne bodo dobili ničesar.

Dodatno bo na pripravljenost ljudi za krvodajalstvo negativno vplivala informacija Zavoda za transfuzijo, v kateri organizacije RK obveščajo, da so "zaradi uvajanja sistema zagotavljanja kakovosti v transfuzijsko prakso in prilagajanja evropskim normativom prenehali z odvzemom 350 ml polne krvi in bodo poslej krvodajalci lahko darovali pri enkratnem odvzemu 450

ml polne krvi. Končni cilj ukrepov je zagotavljanje varne transfuzije krvi in krvnih pripravkov."

Člani OO RK Premogovnika Velenje so na seji sklenili, da se s takšnim ukrepom ne strinjajo, češ da gre za preveliko enkratno količino odvzete krvi, zato bodo na ustrezen naslov poslali dopis s svojim nestrinjanjem.

Na seji OO RK so sprejeli tudi nekaj sklepov, ki naj bi uredili administracijo in evidenco krvodajalcev. Do preklica je še vedno v veljavi službeni nalog št. 6/2000 z dne 28. 2. 2000 glede nadomestila plače za darovanje krvi. Krvodajalci so upravičeni do **dveh zamudnih dni**, ki pa jih **morajo izkoristiti** v mesecu dni po odvzemu oziroma v treh mesecih po redni krvodajalski akciji v Velenju.

Potrdila o odvzemu krvi morajo krvodajalci pridobiti sami. Dobijo jih pri **Petru Bršku** v kadrovske službi, in sicer dva dni po končani krvodajalski akciji, ko je že urejena evidenca odvzemov.

Krvodajalci, ki želijo zamudne dneve koristiti na dan odvzema in dan po tem, morajo zahtevati potrdilo o odvzemu na krvodajalski akciji pri administratorki, nato pa to potrdilo prav tako zamenjati v kadrovske službi pri Petru Bršku.

Pa še to! V prostorih Območnega združenja RK Velenje se v veliki škatali kopičijo **priznanja in plakete** za večkrat darovano kri vse od leta 1998. Ker tisti krvodajalci, ki priznanj niso prevzeli na vsakoletni podelitvi ob koncu leta, tudi na večkratne pozive niso reagirali, bodo sedaj priznanja in plakete v OO RK Premogovnika Velenje **razdelili po obratih**. Krvodajalci jih boste lahko prevzeli pri svojih obratnih tehnikih. Ker je bila tudi lanska tradicionalna podelitev priznanj v restavraciji Jezero slabo obiskana - od okoli 150 krvodajalcev se jih je vabilu s pogostitvijo odzvalo le 45 -, jo bodo za leto 2002 organizirali v **začetku leta 2003**.

V OO RK ugibajo, da je morda vzrok za slabo udeležbo neugoden termin v decembru. Upajmo, da je tako. Verjetneje pa je, da nekaterim krvodajalcem značka, priznanje in plaketa za večkrat darovano kri ne pomenijo nič, temveč le prosti dnevi. Žal k temu razmišljanju pritegujejo tudi omenjeni kupi nerazdeljenih priznanj iz prejšnjih let.

Diana Janežič

Znanje je človekov največji zaklad

28. septembra lani se je v Premogovniku Velenje začela poslovna šola. Njen vodja je dr. Maks Tajnikar, dekan Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, sicer pa je izvajalec poslovne šole CISEF, izobraževalni center Ekonomske fakultete. Dr. Maks Tajnikar predstavlja cilje in način dela v poslovni šoli in tudi svoja razmišljanja o pomenu znanja.

Rudar: "Kakšni so cilji poslovne šole, ki jo za Premogovnik Velenje izvaja CISEF?"

Tajnikar: "Poslovna šola ima dva osnovna cilja. Prvi je, da poskušamo s pomočjo poslovnih načrtov preučiti nekaj poslovnih idej, iz katerih naj bi nastala nova podjetja. Drugi cilj pa je usposobiti širši krog ljudi z znanji, ki so potrebna na področju podjetništva. Tako bi lahko ti ljudje realizirali v novem podjetju tudi ideje, ki bi se porodile kasneje."

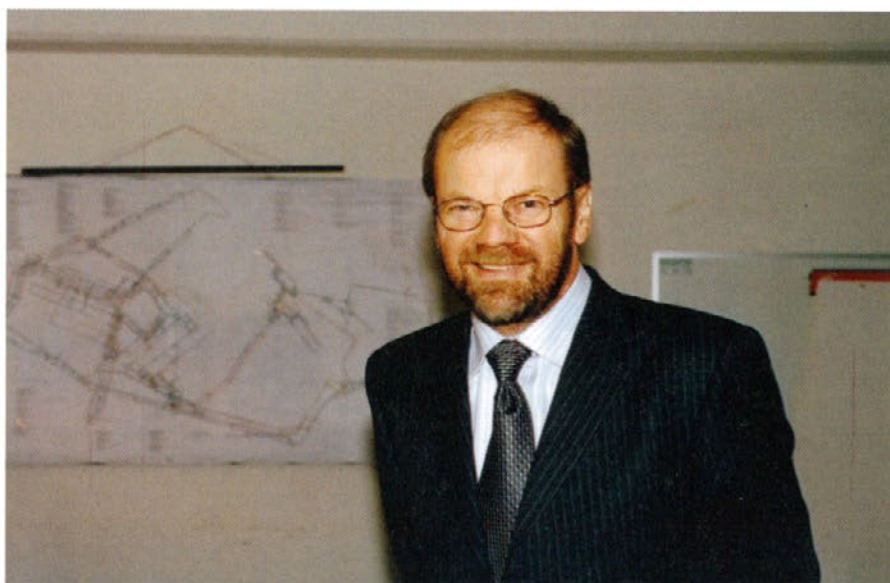
Rudar: "Kakšen je koncept dela?"

Tajnikar: "Gre za dva sistema dela. Najprej so to predavanja, ki jih izvaja profesorji naše fakultete. Na teh predavanjih smo s podjetniškega vidika predelali vse poslovne funkcije od marketinga do financ.

Drugi sistem dela pa je podjetniška delavnica za izdelavo podjetniških načrtov. Razdelili smo se v dve skupini; ena obdeluje povsem nove ideje in dejavnosti, ki sedaj znotraj Premogovnika Velenje ne obstajajo, druga skupina - to vodim jaz - pa obdeluje poslovne ideje, ki v podjetju že obstajajo in bi jih radi razvili v samostojna podjetja."

Rudar: "So udeleženci poslovne šole prizadevni, radovedni, zahtevni do vas, inovativni ali ne?"

Tajnikar: "Udeleženci so povsem takšni, kot smo mi pričakovali, da bodo. To so ljudje, ki imajo podjetniške ideje in so jih tudi pri sebi že dovolj dobro premislili. V poslovni šoli se spopadajo s problemi takšnega poslovnega načrtovanja, ki niti zdaleč ni enostavno. Zahteva veliko poslovnega znanja, med udeleženci pa je veliko inženirjev tehničnih strok, ki seveda nimajo ekonomskega

Dr. Maks Tajnikar: "Učenje je sestavni del sodobnega sveta in konec koncev je znanje največji zaklad, ki ga človek ima."

predznanja. Tako za nekatere pojme, o katerih bi morali diskutirati s profesorjem, prvič slišijo. To zahteva več našega napora in več napora udeležencev šole.

Zaenkrat smo zelo zadovoljni s potekom šole. Delavnica je sploh takšna, da gre za sodelovanje predavateljev in udeležencev in ne za predavanja."

Rudar: "Kako ste v tem času spoznali Premogovnik Velenje in njegova prizadevanja po prestrukturiranju, uvažanju novih programov?"

Tajnikar: "Osebnost sem Premogovnik Velenje in njegova prizadevanja poznal že tudi prej. Zdaj skozi poslovne ideje in načrte spoznavam še, da ima Premogovnik Velenje zelo veliko dejavnosti. Čutiti pa je splošni duh, da se ljudje zavedajo, da Premogovnik Velenje ni več in zato iščejo tudi s pomočjo podjetništva druge možnosti."

Rudar: "Kakšen je za vas pomen znanja, izobraževanja?"

Tajnikar: "Učiti se je treba nenehno. Tisti, ki noče obstati popolnoma na robu družbe, mora sprejeti proces učenja. To velja za vse poklice in ravni znanja, torej tako za povsem navadnega delavca pa vse do, na primer, nas, univerzitetnih profesorjev, ki smo tako ali tako 'obsojeni' na učenje do konca življenja. Učenje je torej sestavni del sodobnega sveta in konec koncev je znanje največji zaklad, ki ga človek ima.

Zato smo tudi pri pripravi programa vaše poslovne šole menili, da bi del splošnega podjetniškega znanja vključili v predavanja. S tem damo udeležencem nekaj osnovnih informacij o obstoju tega znanja. Tudi če ga sedaj, v tej fazi, ne bodo uporabili, pa ga bodo morda kdaj kasneje oziroma

ga bodo znali poiskati, nadgraditi kasneje.

Znanju v Premogovniku Velenje posvečate veliko pozornost. Izobraževanje je v vašem podjetju obsežna dejavnost, veliko imate programov, vsebin in to lahko samo pozdravim. S takšnim kapitalom se ljudje v kriznih situacijah bistveno lažje znajdejo."

Rudar: "V našem podjetju, kjer je večina zaposlenih s tehničnim znanjem, ugotavljamo, da nam predvsem primanjkuje ekonomskih znanj."

Tajnikar: "To v normalnem delovanju podjetja ni nič pomanjkljivega ali motečega. Na naši fakulteti se pri podiplomskih tečajih kaže tendenca, da lahko ljudje, ki so dodiplomsko tehnično izobraženi, kar dobro stopijo v svet poslovnega znanja in da je ta kombinacija inženirskih in ekonomskih znanj dobra. V praksi se pokaže, da je veliko ljudi, ki imajo takšna znanja, dobrih managerjev, lastnikov podjetij, podjetnikov. Verjetno je tudi bodočnost v takšni interdisciplinarnosti znanj.

Na naši fakulteti je trenutno na podiplomskem študiju približno polovico študentov neekonomistov. Njihov uspeh načeloma ni slabši od ekonomistov. Je pa res, da so študijski programi prilagojeni njihovem predznanju."

Rudar: "Kako boste delo v poslovni šoli nadaljevali in kdaj načrtujete, da bo končana?"

Tajnikar: "Sprva smo imeli pripravljeno bolj zgoščen urnik dela, vendar se je pokazalo, da tako mi kot slušatelji potrebujemo več časa. Tempo izobraževanja reguliramo glede na zmožnosti njegovih udeležencev. V kolikor ne bo zunanjih zahtev, da šolo pripeljemo h koncu, ne bi želeli hiteti, ampak glede na opravljeno delo pripeljati šolo do končnega rezultata in zaključka.

To je tudi edini način, da so izdelki kakovostni. V takšni poslovni šoli, zlasti ko ljudje pripravljajo poslovne načrte, morajo udeleženci premisliti svoje ideje. Naša naloga ni, da jim ideje damo, celo težko jo izbrusimo, ko je ta pripravljena. To morajo narediti udeleženci sami. Naša naloga je, da udeležence vodimo.

Za nas je rezultat pozitiven tudi, če nekdo reče, da neka poslovna ideja ni dobra, ni uresničljiva, ali da ugotavlja, da je ni sposoben uresničiti. Izdelovanje poslovnega načrta ima ta dober vidik, da človek sam sebe na papirju

testira, ali je sposoben za podjetnika. Naše bogate izkušnje na tem področju kažejo, da kar veliko ljudi ni zrelih za to.

Od začetka 90. let se je tudi v Sloveniji v mnogih ljudeh porodila ideja, želja, da bi bili samostojni podjetniki. Ta možnost je vedno za vsakogar odprta, ne glede na to, kakšen poklic ima. Povezana pa je ta želja s številnimi odločitvami, tveganji in za to se marsikdo na koncu vendarle ne odloči za podjetništvo. Zato takšna podjetniška delavnica, kot je delno naša poslovna šola, potencialnemu kandidatu dokaj sistematično omogoča, da preveri sebe in svoje ideje."

Rudar: "Pa se vam zdijo naše ideje uresničljive?"

Tajnikar: "Menim, da so vse predlagane ideje dokaj uresničljive. Nekatere so relativno ambiciozne. Pri idejah, ki jih obdeluje moja skupina, pa gre za podjetniško osamosvajanje, to pomeni, da se nekatere dejavnosti znotraj Premogovnika osamosvojijo podjetniško, da se njihove tržne in druge strategije usmerijo od Premogovnika stran, na zunanje trge in da se dejavnost razširi. Takrat ljudje, ki danes delajo v tej dejavnosti, niso več del režije Premogovnika, temveč delujejo v normalnem podjetju, ki na trgu služi denar in se dolgoročno razvija.

Mi udeležence poslovne šole spodbujamo, da se vidijo tudi kot bodoči lastniki novega podjetja, torej jih skušamo usmeriti v razmišljanje kapitalista, kar je zelo resna zadeva. Če bomo te ideje pripeljali do konca in jih bodo ljudje uresničili, se ne bo pojavilo le nekaj novih podjetij, ampak bo to tudi velik zasuk v njihovem življenju, ki si ga danes niti ne predstavljajo. Mi bi jim radi to predstavo včasih tudi malo vsilili."

Rudar: "Vam in udeležencem poslovne šole želim veliko energije pri doseganju zastavljenih ciljev!"

Tajnikar: "Hvala. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vodstvu Premogovnika Velenje, da nam je omogočilo pripravo in izvedbo te poslovne šole. Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani zelo iščemo stik s prakso, z gospodarstvom. Vsak tak projekt je šola tudi za nas. Vedno se kaj naučimo, dobimo nove izkušnje, ki jih lahko uporabimo pri snovanju novih programov."

Diana Janežič

Se odrasli Slovenci radi učimo?

Znanje, učenje, izkušnje so pojmi, na katerih temeljijo vsi strateški in manj dolgoročni načrti posameznika, podjetij, družbe, vladnih programov. Kako radi pa se učimo odrasli Slovenci?

Nekaj odgovorov daje deseti zvezek iz zbirke Študije in raziskave, ki je izšel v založbi Andragoškega centra Slovenije, naslovljen Udeležba prebivalcev Slovenije v izobraževanju odraslih.

Publikacija je zasnovana kot primerjalna študija podatkov, pridobljenih v dveh nacionalnih raziskavah. Temeljna ugotovitev študije je, da se Slovenija uvršča med države z nizko stopnjo udeležnosti odraslih v izobraževanju, kar je v popolnem nasprotju z zahtevami časa.

Najbolj skrb zbujajoče je dejstvo, da so najmanj dejavni prav posamezniki iz depriviligiranih skupin prebivalstva in osebe z najnižjo stopnjo izobrazbe. Med premalo dejavnimi na področju izobraževanja so tudi brezposelni in iskalci zaposlitve.

Časovna primerjava z raziskavo iz leta 1987 je pokazala na nekatere pozitivne premike - predvsem na večjo ozaveščenost o potrebnosti izobraževanja, a le pri skupinah, ki imajo tudi sicer boljše izhodišče (zaposlitev, boljši delovni položaj, višja stopnja izobrazbe).

Študija bi morala zbuditi preplah pri ugotovitvi, da se razlike v izobrazbenosti, stopnji socialne vključenosti in udeležnosti v programih vseživljenjskega učenja glede na osemdeseta leta ne zmanjšujejo; celo poglobljajo se in so odraz vse večjega družbenega razslojevanja.

Kaj storiti?

V prihodnje naj bi bila več kot polovica aktivnega prebivalstva zaposlena z zbiranjem, posredovanjem, obdelavo in predelavo informacij, to pa so naloge, za katere je potrebna najmanj tretja stopnja pismenosti.

Morali bi torej sprejeti ukrepe, s katerimi bi pritegnili k izobraževanju trajno nedejavne kategorije prebivalstva in izdelati motivacijske programe.

Podjetja bi morala spodbujati k učenju tudi najmanj izobražene, pripraviti analizo potreb glede na izobrazbeno strukturo delovnih mest, izdelati izobraževalne načrte in opredeliti spodbude. Pot k cilju pod geslom "Ena ura izobraževanja za vsakega odraslega državljan na dan" bi olajšalo smotno načrtovanje središč za samostojno učenje.

Končno nekje dobrodošli

Iskrena dobrodošlica in prijazen sprejem so običajni način za zaposlene v Muzeju premogovništva Slovenije, s katerim pozdravijo vsakega obiskovalca. Niso pa tega vajeni vsi obiskovalci v vsakem muzeju. In četudi naj bi veljalo pravilo: "Vsi drugačni, vsi enakopravni!", je tako v praksi malokje.

Da so drugačni, občutijo pri obiskovanju muzejev invalidi, posebej tisti na invalidskih vozičkih. Med njimi so tudi varovanci Zavoda za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika. Ker je precej njihovih varovancev na invalidskih vozičkih, so jim zaradi arhitektonskih ovir marsikatero muzejske zbirke v celoti ali deloma nedostopne. Ponekod pa jim tudi kar naravnost povedo, da niso dobrodošli in da jim bo njihov obisk nakopal veliko dodatnega dela.

Zato pa so bili toliko bolj prisrčno sprejeti 18. decembra lani v Muzeju premogovništva Slovenije. "Prvič se nekje res počutimo dobrodošle in enakopravne," je dejala Marija Juhart, učiteljica matematike in fizike v osnovni šoli Zavoda.

Še več - v muzej so jih celo povabili kot prve obiskovalce na invalidskih

vozičkih in jim pripravili krajši kulturni program. Pred ogledom podzemnih zbirk so jih namreč pozdravili pevci Rudarskega okteta in z izborom božičnih pesmi dali dogajanju prazničen prizvok. Pozdravne besede jim je namenil direktor Premogovnika Velenje dr. Franc Žerdin.

Obisk prve skupine invalidov je bila nova izkušnja tudi za zaposlene v muzeju, saj so ves čas od odprtja muzeja leta 1999 podzemne prostore urejali tako, da bi bili dostopni tudi invalidom ter si prizadevali za uradno dovoljenje. V decembru 2001 je Republiški rudarski inšpektorat izdal soglasje, da je muzej primerno urejen in varen za obisk invalidov.

Po vseh pozdravnih besedah se je obisk 8 osmošolcev iz Kamnika in njihovih spremljevalcev nadaljeval tako, kot je običajno: s pozdravom in

Dobrodošli v Muzeju premogovništva Slovenije!

prvimi napotki vodiča - tokrat je to bil Zlatko Notersberg, za katerega je, mimogrede, to bil zadnji delovni dan in zadnja skupina, ki jo je popeljal v podzemlje. Nato preoblačenje, nadevanje čelad, oddaja markic, sprejem malice in končno - v kletko in navzdol.

Obrazi učencev so bili nasmejani in polni pričakovanja že v prezivnici. Po vrnitvi na površje pa niso mogli skriti zadovoljstva, da jim je bilo omogočeno potovanje 180 metrov v globino zemlje.

Vtisi so bili čudoviti in zagotovo si bodo o doživetem še dolgo pripovedovali. In kar niso mogli najti besede zahvale vsem, ki so jim kljub njihovi drugačnosti dali občutek enakopravnosti.

Diana Janežič

S seboj je treba vzeti malico proti krulečim želodcem.

Prvič smo se nekje res počutili dobrodošle in enakopravne.

foto: Sandi Zakosek

Stopaj za zvoki glasbe!

Nežni zvoki godal in občuteno zapeta sakralna melodija iz grl Rudarskega okteta so napolnili orgelsko dvorano. Pa nato duhovni napevi Tiho prihajaš, Ave Maria in Sancta Maria. Razpoloženje je bilo pripravljeno, da se poslušalstvo za dobro uro potopi v vzneseni svet božičnih praznikov.

“Ko v zraku zadiši po najbolj prijaznih praznikih v letu, se imamo ljudje raje,” so bile besede, s katerimi je voditelj Tomaž Hudomalj 28. decembra lani pozdravil poslušalce v orgelski dvorani Glasbene šole Velenje na tradicionalnem božično-novoletnem koncertu Rudarskega okteta.

Izbrane pesmi so budile močna čustva in pričarale topel božični čas. Ljubezen, prijateljstvo, sreča, pozitivna energija in povezanost vseh ljudi so romali skozi prijetne melodije od pevcev in s prijaznimi besedami od voditelja k poslušalcem. Članom Rudarskega okteta so se pri nekaterih skladbah pridružile članice godalnega kvinteta Glasbene šole, kot gostje pa so nastopile članice ženske vokalne skupine Vita in harfistka Tina Žerdin.

Člani Rudarskega okteta so pod strokovnim vodstvom Danice Pirečnik predstavili povsem nov program in nov nastop. Zapeli so: Stojan Pančur, Boštjan Oštir, Oto Gradišnik, Maks Cigale, Rado Gregorc, Simon Klinc, Franc Žerdoner in Domen Frankovič. Koncert so podarili kot voščilo ob novem letu svojim zvestim poslušalcem in vsem ljubiteljem petja.

Zbrani v orgelski dvorani so ga sprejeli z odprtimi srci. Tako odprtimi, da so občuteno za konec skupaj z vsemi nastopajočimi zapeli Sveto noč. S toplimi stiski rok in z iskrenimi željami za vse dobro v novem letu so se poslušalci in nastopajoči poslavljali v avli glasbene šole.

Diana Janežič

Dedek Mraz obdaril malčke

Nestrpno pričakovanje 32 malčkov ter njihovih staršev in starih staršev je 21. decembra lani napolnjevalo črno garderobo Muzeja premogovništva Slovenije. In potem obvezni klici: “Dedek Mraz, dedek Mraz!”

Pa je prišel. V dolgem belem plašču, z dolgo belo brado in sivo kučmo. Takšen, kot o njem poje pesem. Kar globoko se je moral skloniti, da je dosegel razgrete glavice najmlajših, ki so ga nestrpno pričakovali in še bolj nestrpno pogledovali naokoli. Saj je mamica rekla, da bo prinesel darila!

Seveda jih je! Tri polne košare. A še prej se je z vsemi, velikimi in malimi, nekoliko pomenil, povprašal male o tovarišicah v vrtcu, o tem, kako jih ubogajo starši in koliko daril si želijo. In potem so zapeli nekaj pesmic, pa je že bil čas za tisto ta glavno: darila.

Dedek Mraz je vsakega poklical k sebi; če je bil za to, si ga je posadil na kolena in že sta bila skupaj ujeta v fotografski aparat. A ker tudi solzic strahu pred velikim možem v belem plašču ni manjkalo, sta bila v takem primeru obdarovanje in fotografiranje opravljena bolj na hitro in na daljavo.

Počasi so se košare z darili izpraznile in tako je bilo tudi prav. Dedek Mraz je vsem zaželel lepe praznike in srečno novo leto ter odromal novim darilom in otrokom naproti. Malčki pa so kar po tleh odvlekli velike vreče z igračami, ki so zaprte komaj zdržale do doma.

Diana Janežič

Slavnostno leto godbenikov

Člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje bodo letos slavili 110. obletnico delovanja. Tudi slavnostno leto so, kot je v navadi že dvajset let, začeli z novoletnim koncertom in 12. januarja pred polno veliko dvorano Glasbene šole Velenje zaigrali dvakrat, popoldne in zvečer.

Podmladek pod vodstvom Matjaža Emeršiča...

Uvod v tradicionalni koncert so pripravili njihovi bodoči nasledniki, člani Mladinskega pihalnega orkestra Glasbene šole Velenje. Pod vodstvom Matjaža Emeršiča, sicer tudi klarinetista v starejšem ansamblu, so s programom popularnih popevk in filmskih melodij dodobra ogreli občinstvo.

Med člani tega orkestra sedijo učenci in učenke vseh oddelkov od 3. razreda nižje stopnje naprej - seveda samo najboljši med njimi. Večina teh

mladih glasbenikov se pozneje postopno vključuje v starejši pihalni sestav in z njim muzicirajo tako dolgo, dokler jim kasnejše srednje in visoko šolanje to dopušča. Če se seveda glasbi ne posvetijo poklicno.

Mladinski pihalni orkester ima prav tako dolgo tradicijo, saj deluje od leta 1957. Dolga leta ga je vodil Janez Marin st., dirigent Rudarske godbe, nato pa še Ivan Marin, Franc Verzelak, Marjan Stropnik in zadnji dve leti Matjaž Emeršič.

Starejši godbeniki so za letošnji novoletni koncert pripravili zahtevnejši program. Toda skladbam Bruchmana, von Suppeja, Bellinija, Adamiča in Vlaka, med katerimi jih bo nekaj izšlo letos na novi zgoščenki orkestra, so na željo občinstva morali dodati nekaj lahkotnejšega in, seveda, Koračnico Radetzkega, pri kateri s ploskanjem vedno zavzeto sodeluje tudi poslušalstvo.

Godbeniki so tako tradicionalno voščili svojemu zvestemu občinstvu srečno novo leto, sebi pa pripravili uvod v slavnostno, 110. leto. Pihalni orkester se od leta 1960 naprej uvršča med najboljše slovenske pihalne orkestre. Posnel je več plošč, kaset in zgoščenk, imel več radijskih in televizijskih snemanj, veliko nastopa in sodeluje na različnih tekmovanjih doma in v tujini. Orkester je od leta 1957 do 1967 vodil Janez Marin st., od leta 1963 - nekaj časa skupaj z očetom - pa mu dirigira Ivan Marin.

Diana Janežič

Rešitev nagradne križanke GOST, objavljene v Rudarju 9/2001, je geslo: Tudi v novem letu z vami GOST.

Prejeli smo 193 rešitev in izžrebali tri nagrajence:

- 1. nagrada Tone Stropnik, Tomšičeva 53, 3320 Velenje,*
  - 2. nagrada Rudolf Melanšek, Kajuhova 10, 3320 Velenje,*
  - 3. nagrada Marica Pirtošek, Trg Edvarda Kardelja 3, 3320 Velenje.*
- Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti.*

Čestitamo nagrajencem, vse bralce pa vabimo k reševanju nove nagradne križanke v tej številki Rudarja.

...in člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, ki bo letos proslavil 110 let delovanja.

Tečaji alpskega smučanja in snowboarda od 25. februarja do 1. marca

Smučarska šola TRC-GOLTE organizira v času zimskih počitnic, od 25. februarja do 1. marca, smučarske tečaje in tečaje bordanja za otroke in odrasle.

Cena petdnevnega tečaja zajema tedensko smučarsko vozovnico, tečaj in topel obrok in je:

- ✓ za otroke do 12. leta starosti **19.900,00 sit** (brez toplega obroka 16.900,00 sit),
- ✓ za odrasle **25.200,00 sit** (brez toplega obroka 22.200,00 sit).

Organiziran bo prevoz z avtobusom. Tečajniki se bodo odpeljali izpred Rdeče dvorane v Velenju vsako jutro ob 8. uri in se vračali ob 15.30.

Možnost plačila na **dva obroka**.

Vpis in plačilo smučarskih tečajev bo v ponedeljek, **18. februarja**, in v torek, **19. februarja**, med **6. in 15. uro** v **Beli dvorani**.

Dodatne informacije dobite pri Jožetu Grubelniku v Beli dvorani osebno ali prek telefonskih števil: 03/5866-466 ali 041/647 889.

Bi radi igrali badminton?

Komisija za šport Premogovnika Velenje uvaja v program športnih aktivnosti badminton.

Igrali ga bomo v telovadnici OŠ Šalek vsak torek od 17.00 do 18.30 od 26. februarja dalje.

Vabimo vas, da se te atraktivne igre, ki je primerna za vse generacije, udeležite v čim večjem številu.

Igranje je mogoče posamezno in v dvojicah. Poskrbeli bomo tudi, da se boste lahko seznanili s pravili igre.

Želimo vam obilo zabave in športnih užitkov.

Komisija za šport

Zahvala

Ob izgubi moje mame se zahvaljujem sindikalni podružnici za denarno pomoč in sodelavcem Strojne dejavnosti - jug za izrečena sožalja.

Muharem Kukić

Zahvala

Ob smrti najinega očeta

Josipa Špoljarja

se zahvaljujema sindikatu Premogovnika Velenje za darovano cvetje in sveče ter sodelavcem za izrečena sožalja.

Hčerki Ana in Nada

Zahvala

Ob smrti moje mame

Petre Tomić

se zahvaljujem sindikatu podjetja in sodelavcem za izrečena sožalja in izraženo pomoč.

Dorđe Tomić

Zahvala

Ob spominu na mojo drago mamo

Marijo Lipičnik

se lepo zahvaljujem sindikatu Premogovnika Velenje za darovano cvetje in vsem sodelavcem za izrečena sožalja.

Marijan Lipičnik

Zahvala

Zahvaljujem se sodelavcem v Strojni pripravi dela, Strojni projektivi in Strojni službi - jama za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ob smrti mojega očeta

Jožeta Zajca.

Zahvaljujem se tudi častni straži, govorniku in članom Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje.

Marija Žerjav z družino

Zahvala

Ob smrti očeta

Jožeta Cureta

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v Klasirnici za izraženo sožalje in denarno pomoč. Hvala tudi podjetju za darovano cvetje, častni straži in godbi.

Jože Cure

Silvestrovo na delovnem mestu

Silvestrovali ste - kje? Doma, v restavraciji, pri sorodnikih, v planinski koči, v tujini...? Kako pa je, če silvestrovo preživiš na delovnem mestu? V družbi veselih ljudi, ki jim s svojim delom - strežbo hrane in pijače - omogočiš lepo praznovanje. Ali sam samcat v gluhi noči, kot jih je bilo že toliko, a ta je nekje vendarle zelo vesela in hrupna. Ali na obhodu jamskih prostorov, pri delu, ki ga je treba opraviti tudi ob prazničnih dneh.

Svečano delovno vzdušje

Niko Petrovič je natakar v restavraciji Jezero 18 let, vse od njenega odprtja. Letošnje silvestrovo je bilo petnajsto, ki ga je preživel na delovnem mestu. Še zdaleč pa, seveda, to ni bil edini delovnik, ki se je končal šele zgodaj zjutraj. Pa vendar je silvestrska noč drugačna.

Osebjem restavracije - letos jih je bilo osem, štirje v kuhinji in štirje v strežbi - se na silvestrovanje pripravi drugače kot za običajno strežbo zaključenih skupin ob različnih praznovanjih.

Restavracija je svečano okrašena, postavitve miz je zaradi večjih družb spremenjena, več je prostora za plesišče, drugačni so pogrnjki, jedilnik in sprejem gostov, celotno vzdušje je svečano, pridušeno in zelo prijetno. Kako se v takšnem vzdušju počuti Niko?

“Ob prihodu prvih gostov je malce treme pri celotnem osebju, saj se želimo posebej potruditi. Ko pa delo steče, vsak opravlja delo kot sicer.

Prijazni, urejeni, ustrezljivi moramo biti vsak dan. Vplivajo pa na naše počutje na tak večer tudi gostje. Lepo so oblečeni, njihovo obnašanje je bolj slovesno in vse to se prenese tudi na nas. Gostje v takšni noči želijo več manjših obrokov kvalitetne hrane, tudi spijejo manj alkohola kot na drugačnih praznovanjih.”

Za Nika so vedno prvi gostje, posebej pa seveda opolnoči, ko se staro leto prevesi v novo. “Ko smo postregli s šampanjcem, je prišlo nekaj prostih minut tudi za nas, osebej.”

Gostje so takrat radi sami s svojo družbo, da si voščijo, zaplešejo valček in voščili smo si tudi mi, si nazdravili, poklicali domov in voščili svojim družinskim članom. Nato pa znova h gostom, od mize do mize z voščilom. To so prijetni občutki. Tudi zato, ker imamo med gosti nekaj skupin, ki že več kot 10 let silvestrujejo pri nas in se poznamo.”

Zadnji gostje so se letos - večinoma s taksiji - odpeljali okoli 6. ure, restavracija je bila pospravljena okoli 9. ure. Najdaljša noč se je tudi za - utrujeno - osebej končala.

Niko pravi: “Težko je iti na takšen dan v službo, a ko si tam, delaš kot vedno. Izbral sem si takšen poklic in vem, da nimam praznikov in veliko prostih dni.”

In kje bi bil Niko 31. decembra, če bi bil prost? “V kakšni veliki restavraciji že ne, ker bi me preveč spominjala na službo. Najraje v družbi prijateljev in družine v manjšem lokalju, planinski koči, kjer bi ostal dva, tri dni in si privoščil prave male počitnice.”

Tiha noč brez ljudi

Za **Slavka Iliča** je bilo to drugo silvestrovo, ki ga je v svoji 12-letni delovni dobi varnostnika preživel na delovnem mestu v nočni izmeni, sicer pa je na zadnji dan v letu že delal. Z vidika dela ob prazničnih dnevih je bilo zanj leto 2001 neprijetno; s službi je bil za prvomajske praznike, za 3. julij in za novoletne praznike. Večina od nas je imela veliko prostih dni konec leta, za Slavka pa so bili ti prazniki prekratki. V službi je bil v popoldanski izmeni 24. decembra, za božič, na silvestrovo in tudi na pravoslavni božič, 6. januarja. Tako je odpadlo načrtovano potovanje k ženinim sorodnikom v Švico.

“Navajen sem delati ponoči in s tem nimam težav. Ampak zadnja noč v letu je le nekaj posebnega. Kar težko mi je bilo oditi ob 21. uri z doma. Doma so ostale žena in dve hčerki, gimnazijki, ki sta kasneje šli k svoji družbi.

Bil sem dežuren v glavni vratarnici v Prelogah, na avtobusni postaji. Noč je

bila mirna, nobenega človeka ni bilo, nič se ni dogajalo. Poslušal sem radio, bral. Ob polnoči sem poklical domov in smo si voščili srečno novo leto. Okoli pol enih ponoči je prišel naš izmenovodja Milenko Šturm in mi voščil. Pojedla sva nekaj peciva, pila nisva nič. Domov sem prišel ob petih, ko je vse spalo."

Ob vsem hrupu, nad katerim se mnogi v zadnji noči v letu pritožujemo, je torej nekje nekdo imel čisto mirno in tiho noč. V tem je bila, kot pravi Slavko, izjemna, ker se sicer okoli te vratarnice tudi ponoči kaj dogaja. Posebej ob delovnih dneh, ko je v jami nočna izmena in zadnji avtobus rudarje zdaj, ko delajo v štirih izmenah, odpelje domov ob pol dveh ponoči. Precej je kopalničarjev, ki ponoči čistijo parkirišče in druge površine in včasih se v vratarnici oglašijo na klepet za krajši čas. Varnostniki morajo tudi vsake toliko opraviti obvezen obhod in pregled okolice objektov. Ne, ob delovnih dnevih varnostniki na glavnih vhodih tudi ponoči niso sami.

Slavko pravi, da se je navadil na takšen način dela. V silvestrski noči je za tolažbo pomislil, da sploh ni edini, ki mora to noč delati. Kaj pa zdravniki, gostinci, policisti, vzdrževalci in še je takšnih poklicev in delovnih mest. Turnusni ritem dela pač ne gleda na praznične in običajne dni in poleg tega "navadni" ljudje pričakujemo, da bomo določenih storitev deležni tudi ponoči in tudi na silvestrovo.

Služba je služba

Varnost pa je sploh vrednota, ki se ne ozira na dan v letu ali uro v dnevu. Varni želimo biti vedno in vedno mora biti nekje nekdo, ki za varnost skrbi. Poleg varnostnikov za varnost v našem podjetju med drugim skrbijo tudi nadzorniki. **Matej Knez** je rudarski tehnik, nadzornik v Zračanju in je bil 31. decembra opolnoči v jami. Sam. S še devetimi delavci so se razšli na začetku delovne noči in se znova srečali zjutraj, ko so odhajali domov. Celo noč je bil sam, opolnoči je poklical dežurnega premogovnika, povedal, da je vse v redu in voščila sta si ob novem letu.

To je bilo Matejevo šesto silvestrovo na delu v šestnajstih letih, kolikor ima delovne dobe. Glede na to, da dela v turnusu in je po turnusu tudi dežuren, ne šteje prostih dni in praznikov, tako kot drugi ljudje. "Služba je služba," pravi. "Ko si na vrsti, greš na delo.

Navadiš se, sicer bi moral zamenjati službo," še doda.

Pa vendar, ali ni ta noč, ta praznik nekoliko drugačen kot drugi? "To je noč, ko bi moral biti s svojo družino, s prijatelji. Ampak... Tako je, nihče te ne vpraša. Letos sva se sicer lahko dogovarjala s sodelavcem ali on ali jaz, pa sem šel jaz, kajti on odhaja v pokoj in smo mu 'podarili', da je lahko bil doma."

In kaj je delal Matej na silvestrovo? "Šlo je za klasičen obhod dežurstva, kar pomeni pregled celotnega področja v jami, vseh jamskih prostorov, črpališča. Na srečo ni bilo nič narobe, tako da je bila v tem pogledu noč dolgočasna. Ampak bolje je tako in da je vse v redu. Saj, ko sem bil enkrat v Prelogah, oblečen in na poti v jamo, sem se počutil že čisto običajno, kot vsak drugi delovni dan. Čudno sem se počutil le zvečer, ko sem moral od doma, namesto da bi bil s svojimi," je dejal.

Matejeva družina, žena, sin in hči, so silvestrovali s prijatelji, na Titovem trgu, če bi bil Matej prost, pa bi bili na smučanju. Matej se je, pravi, takšnega dela navadil, ne pa tudi njegova družina, posebej otroka. Ker sta še manjša, težko razumeta, da ne morejo uživati prazničnih dni skupaj z očetom kot drugi otroci, da je treba njihove skupne počitnice malo drugače načrtovati.

Turnusno delo pomeni tudi, da Matej za leta vnaprej ve, kdaj bo prost in kdaj v službi. Za letošnje silvestrovo bo, če ne pride kaj vmes, delal v popoldanski izmeni in bo ob pol enajstih že lahko nazdravil novemu letu 2003 v krogu svoje družine.

Srečno vsem, ki ste na delovnih mestih tudi takrat, ko večina od nas uživa proste, praznične dni!

Diana Janežič

Osebnost leta 2001

Letošnje silvestrovo je dr. Žerdin dočakal na Titovem trgu, njegov praznik pa je sicer 3. julij.

V tedniku Naš čas so tudi konec lanskega leta izbirali naj osebnost leta 2001.

Med nominirance za najbolj imenitno osebnost leta 2001 na območju, kjer prebiramo Naš čas, je bilo najprej uvrščenih štirinajst kandidatov - kasneje se je to število zmanjševalo - in med njimi je bil tudi dr. Franc Žerdin, direktor poslovnega sistema Premogovnik Velenje.

Zadnje štetje glasov v ponedeljek, 31. decembra, je pokazalo, da je za najbolj priljubljeno osebnost leta 2001 izbran prav dr. Franc Žerdin. Vsega skupaj je bilo zanj namenjenih kar 1.998 glasov, kar je 942 več, kot jih je bilo poslanih za drugouvrščenega Jožeta Pribožiča.

Kot je bilo zapisano v Našem času, se je tako potrdilo tisto, kar je bilo na nek način znano že prej, namreč, da je naš direktor s svojo neposrednostjo, umirjenostjo in poštenostjo priljubljen tako med zaposlenimi v premogovniku kot med prebivalci Šaleške doline.

Veseli smo, da je tako, in veselo je bilo tudi ob uradni razglasitvi rezultatov izbora naj osebnosti leta 2001 na silvestrovanju na Titovem trgu v Velenju.

Stopnjo varnosti želimo še povečati

Milorad Šikman, varnostni inženir in inženir rudarstva, zaposlen v službi za varstvo pri delu kot referent za požarno varnost, je 28. novembra lani iz rok ministra za delo, družino in socialne zadeve Vlada Dimovskega prejel priznanje Avgusta Kuharja, poimenovanega po starosti slovenskih varnostnih tehnikov, za dolgoletno strokovno delo v društvu varnostnih inženirjev.

Skopa novica, ki pa skriva v sebi veliko več. Več razkrije že utemeljitev za podelitev priznanja: "Milorad Šikman, varnostni inženir in inženir rudarstva, od leta 1970 zaposlen v Premogovniku Velenje, nekdanji požarni inšpektor, predavatelj in pooblaščenec za izvajanje različnih strokovnih nalog z obeh področij, se je Društvu varnostnih inženirjev Velenje pridružil kmalu po njegovi ustanovitvi leta 1980 in sodeloval pri vseh pomembnejših aktivnostih.

V zadnjem desetletju je postal eden najpomembnejših pobudnikov in organizatorjev dejavnosti društva. Kot tajnik društva je izjemno vestno opravil vse potrebno za ustanovitev Zbornice varnosti in zdravja pri delu. Znan je kot pedanten strokovnjak, odličen predavatelj in mentor."

Tako o Miloradu Šikmanu drugi. O sebi pove malo, zato več o njem pove njegovo delovanje v podjetju in v društvu varnostnih inženirjev Velenje, kjer je zelo dejaven. "Naše društvo je lani konec novembra proslavljalo 20. obletnico delovanja. Združuje 50 varnostnih inženirjev iz Šaleške doline in Koroške.

Svoje poslanstvo za člane opravlja s strokovnimi posveti, vključujemo pa se tudi v dejavnost Zveze društev varnostnih inženirjev Slovenije in v inženirsko zbornico. Dela in vsebin nikoli ne zmanjka, saj je varnost pri delu vedno živa in aktualna; v zadnjem času člani društva sodelujemo tudi pri usklajevanju slovenske varnostne zakonodaje z evropsko."

Člani velenjskega in drugih društev varnostnih inženirjev so lahko ljudje s tem poklicem in inženirji različnih strok, pogoj je, da delajo na področju varnosti in zdravja pri delu. Milorad vse svoje kolege, ki delajo na področju varstva in zdravja pri delu na območju, ki ga pokriva velenjsko društvo, vabi, da se vanj vključijo in prek njega v Zbornico varnosti in zdravja pri delu.

Kot poudarja, so to mesta, kjer varnostni inženirji dobivajo prve in prave informacije za delo na varnostnem področju, se

Pred podelitvijo (od leve): Mirko Vošner, Vlado Dimovski, Milorad Šikman in mag. Florjan Zabret (foto Jože Miklavc)

srečujejo, izmenjujejo izkušnje in pridobivajo nova znanja.

Kaj o varnosti nasploh in v Premogovniku Velenje pravi Milorad Šikman?

"V službi varstva pri delu delam 13 let. Prizadevam si - tako kot vsi moji sodelavci v tej službi - ob podpori uprave podjetja, da se stopnja varnosti in zdravja pri delu v Premogovniku Velenje povečuje.

Ta stopnja je že sedaj zelo velika in zagotovo ni podjetja v bližini, ki bi se lahko pohvalilo s tako visoko stopnjo varnosti. Poznam podjetja, kjer ne poznajo zdravniških pregledov zaposlenih, izpitov iz varstva pri delu, požarne varnosti...

Na področju varnosti in zdravja pri delu je v celi Sloveniji še veliko dela. Ponekod zato, ker zadeve na tem področju nasploh niso urejene, a tudi kjer so, nas k nenehnemu delovanju silijo tehnološke spremembe, spremembe v zakonodaji... Tak primer je Zakon o varstvu in zdravju pri delu, ki je uzakonil izdelavo Ocene tveganja in Izjave o varnosti. To je živ dokument, ki ga je treba preverjati in dopolnjevati vsak dan."

Zavzeto, kot Milorad govori o pomenu varnosti pri delu, združevanja in sodelovanja med varnostnimi inženirji, se loteva tudi svojega dela v službi za varstvo pri delu. Njegovo delovno mesto je varnostni referent rudarske dejavnosti za priprave in za zunanjo realizacijo. Hkrati je tudi referent požarne varnosti. Na obeh področjih ima veliko nalog.

"Pred ponovno presojo po standardih 9001 in 14001 se bomo zdaj začeli ukvarjati z dopolnili obeh standardov; posebej v standard 14001 je požarna varnost najbolj vpeta. Veliko je tekočih zadev, ki jih je treba opravljati nenehno, nekatere tudi vsak dan. Redni so pregledi prostоров, opreme, obhodi, delo z gasilci..." našteva Milorad.

Tisti, ki pri delu sodelujejo z njim, ali so se z njim srečali tako ali drugače - varnost in zdravje pri delu sta namreč pomembna za vsakega od nas in del našega vsakdanjega dela - se bodo gotovo strinjali, da je nagrada Avgusta Kuharja za leto 2001 za prizadevno in strokovno delo prišla v prave roke.

Diana Janežič

Kajenje je za zdravje in požarno varnost nevarna razvada

Kajenje tobaka in tobačnih izdelkov je daleč bolj razširjena oblika zlorabe psihoaktivnih snovi. Statistika za leto 1998 nam pove, da je v tem letu zaradi posledic kajenja umrlo kar 3.623 Slovencev (2.541 moških in 1.082 žensk), kar je več kot skupno število smrti zaradi alkoholizma, trdih drog, aidsa ter samomorov, umorov in prometnih nesreč.

Cigaretni dim vsebuje ogljikov monoksid, ki ovira funkcijo hemoglobina tako, da se kisik ne more vezati nanj. Za zastrupitev z ogljikovim monoksidom zadostujejo zelo majhne količine. Pri kajenju gre za stalno zastrupljanje. Odvisnost od nikotina je duševna motnja, podobna odvisnosti od drugih psihoaktivnih snovi. Kadilci so tudi onesnaževalci ozračja, zlasti pa težko sprejemljivi v zaprtih prostorih. Vedno več je napisov "Prepovedano kaditi" ali "Hvala, ker ne kadite". Kjerkoli se pojavljajo ti napisi, imajo svoj pomen in vlogo, zato jih **morate** brezpogojno spoštovati.

Opisane negativne značilnosti kajenja občane vznemirjajo, kot gasilce pa nas morajo vznemirjati nevarnosti, ki jo kadilci povzročajo z odprtim ognjem, ogorki in žarečimi cigaretami na neustreznih mestih v delovnem, bivalnem in naravnem okolju. Žal nimamo natančne statistike, koliko požarov letno povzroči kajenje. Izkušnje kažejo, da zelo veliko. Tudi majhne iskricke lahko povzročijo veliko požarov v delovnem, bivalnem in v naravnem okolju. Vzroke nastanka požara je težko dokazati. Očitno pa je, da nastajajo požari v vseh naštetih okoljih tudi zaradi kajenja.

Navedimo nekaj primerov požarov, ki so jih povzročili kadilci!

Pri razmaščevanju polizdelkov s čistim bencinom se je bencinskim hlapom približal kadilec. Nenadoma je nastal butajoči plamen in opek delavca, ki je čistil. Poškodovani so bili tudi polizdelki ter stavbni inventar.

Kadilec je zaspal s cigareto v rokah, postopoma je začela tleti posteljnina, moški je vdihoval gorljive pline in zaspal za vedno.

Delavec je v ekspeditu prižgal vžigalico. Vžigalica se je zlomila in goreča glavnica je padla v zaboj, poln izdelkov, zaviti v pa-

pir. Nastal je požar, ki je ogrozil celo skladišče.

Brezdomec je prenočeval v slabo zaprtem skladišču zelišč in kadil. Povzročil je požar, ki je uničil več ton suhih zelišč in skladiščno halo.

Pisarniški delavec je v koš za papir izpraznil pepelnik s slabo ugasnjeno cigareto in odšel iz pisarne. Razvil se je požar, ki je - samo naključno, zaradi pomanjkanja kisika - uničil le eno pisarno.

Znani primorski zgodovinar R.S. je prižgal pipo potem, ko si je čistil obleko z bencinom. Obleka je zagorela in profesor je postal žrtev kajenja.

Nešteto požarov povzročijo brezvestni kadilci, ki kadijo v avtomobilih in drugih prometnih sredstvih. V nočnem času smo velikokrat pričali o ognjemetu isker, ki jih povzročajo kadilci z odmetavanjem žarečih cigaret v naravo. Le od okoliščin je odvisno, ali nastane požar ali ne.

Kajenje in s tem ogrožanje zdravja in imetja se je najbolj razvilo v 17. in 18. stoletju. V 18. stoletju so pričele kaditi tudi ženske, kar jim je med drugim pomenilo tudi emancipacijo. V 19. stoletju je ta razvada postala za ženske, živeče na deželi nezaželena, tako da je kajenje žensk tam izredno redko.

Že v 17. stoletju, še bolj intenzivno pa v 18. stoletju, so pričele posamezne dežele uveljavljati prepoved kajenja. Omejevale so zlasti kajenje v javnosti. Zaradi velike požarne nevarnosti in zato, ker je kajenje motilo ljudi, je krajinski intendant 12. maja 1811 Ljubljčanom prepovedal ka-

diti cigarete in pipe brez pokrovcov po ulicah in trgih. Tudi potem, ko je postopoma nov način gradnje bivališč in drugih objektov prispeval k večji požarni varnosti, so država, dežele in magistrati še vedno vztrajali pri omejevanju kajenja v javnosti.

Prebivalstvo se je takim ukrepom upiralo. Pojavili so se letaki s kadilsko propagando vsebino. V času marčevske revolucije leta 1848 je bil izdan ukrep o ukinitvi kajenja v javnosti. Revolucionarni študentje pa so iz protesta kadili na cesti, člani narodne garde pa tudi med parado in celo pri službi božji.

Danes na popolne prepovedi kajenja ne moremo več pomisliti. Kajenje je prisotno skoraj povsod. Dobro bi bilo, če bi ob tem razvijali tudi požarno-varnostno preventivo in bi imeli kulturnen odnos do osnovne dobrine - čistega, svežega zraka, ki ga potrebujemo vsa živa bitja na svetu. V ta namen v svojih delovnih okoljih pogledjte vsebine izvlečkov iz požarnega reda in se temu primerno in odgovorno vedite. Obnašajte se kot dobri gospodarji - našega imetja in svojega zdravja.

Milorad Šikman, referent varstva pri delu

Ne pozabite na nas!

Franc Pukmajster, cerkveni zborovodja, je stopil na avtobus in povedal, da se od nas poslavlja v imenu gospoda župnika Dorija, ki je ob našem obisku in zdaj slovesu tako čustveno vznemirjen, da ne zmore besed. In potem je rekel: "Vi si sploh ne morete misliti, kaj ste storili za nas, ko ste nas obiskali in nam priredili tako lep večer! Ne pozabite na nas!"

In nato je s tresočim glasom zapel znano melodijo s prirejenim besedilom: "Adijo, pa zdravi ostan'te. Podajmo si znova roko. In na nas nikar ne pozab'te..." Potem je njegovo petje utonilo v solzah; le še pomahal je z roko in izstopil.

Ura je bila tri zjutraj. Avtobus je stal pred cervijo sv. Elizabete v berlinskem predelu Schöneberg, kjer ima sedež Slovenska katoliška misija. Vodi jo slovenski duhovnik Izidor Pečovnik - Dori. Franc Pukmajster se je v imenu okoli 130 Slovencev, ki so tisti večer prišli k maši in na koncert Harmonikarskega orkestra Barbara, poslovil od 17 harmonikarjev, od Stojana Špegla, slikarja, pesnika in predsednika odbora za kulturo, še dveh članic odbora - Majde Korenič in avtorice tega zapisa -, ter predsednika sindikata SPESS Jožeta Janežiča in predsednika sindikata podjetja Toma Lipnika.

Zvok 17 harmonik je napolnil cerkev Sv. Elizabete v Berlinu in ogrel srca poslušalcev.

Prav gotovo pa si niti v sanjah niso predstavljali, kako veliko poslanstvo bodo opravili. Hvaležnost na obrazih ljudi, ki so poslušali slovensko pesem, zaigrano na frajtonarice, je govorila zase. Z glasbo so potovali po vsej Sloveniji: od Golice, prek Bohinja in Ro-

Koncert je povsem uspel, prav tako pa tudi nadaljevanje večera v prireditveni dvorani župnišča. Mladi in stari plesalci niso dovolili, da bi mlajši harmonikarji prenehali igrati - plesalo se je čez drugo uro zjutraj. Medtem ko so štirje igrali za ples, je nekaj

Bil je nepozaben večer

Bil je, res. Tudi za nas. Pripravljal se je dolgo in potem sta vendarle Dori in Bojan Lajlar, organizacijski vodja Harmonikarskega orkestra, določila datum koncerta v Berlinu - 19. januar 2002. Načrtovanemu koncertu harmonik sta pridružila še celotno predstavitev dejavnosti odbora za kulturo v Premogovniku Velenje ter razstavo likovnih del Stojana Špegla. Podoba večera je bila zaokrožena in popolna.

Harmonikarji so zadnja dva meseca pred koncertom pridno vadili trikrat na teden skupaj in vsak zase vsak dan doma. Želeli so biti dobro pripravljene, ker so se zavedali odgovornosti, ki jo nosijo, ko bodo daleč v Nemčiji predstavljali sebe, Premogovnik Velenje in Slovenijo.

Plesalo in pelo se je brez odmora do 2. ure.

bleka, skozi Savinjsko dolino na Koroško in nato k Ribničanom. Med igranjem so se slišali deli besedila, ki ga je komu od poslušalcev del skladbe priklical iz spomina.

drugih harmonikarjev sedlo k mizam in igralo za omizje. Tudi po željah. Slovenska pesem se je razlegala z vseh koncev dvorane, pogovorom ni bilo ne konca ne kraja...

Znamenita modna revija

Izidor Pečovnik - Dori vodi Slovensko katoliško misijo v Berlinu šesto leto. V največje nemško mesto je bil premeščen, potem ko je pred sedmimi leti po mnenju tedanje slovenske cerkvene oblasti postavil piko na i svojeglavemu obnašanju pri organiziranju različnih 'posvetnih' prireditev v cerkvi: organiziral je modno revijo v cerkvi v Brezah nad Laškim.

Ta odločitev je bila zanj kot nož v srce. Zdelo se mu je, da je ta kazneni prehud. Prav tako so njegovo premeščenje boleče občutili vsi verniki, ki so kdaj poslušali Dorijeve pridige in maše, njegovi prijatelji, ki jih ima po vsej Sloveniji in tudi v Šaleški dolini veliko.

A Dori je Dori. V Berlinu je kmalu našel stik s Slovenci - okoli 3.000 jih živi v Berlinu - in se jim priljubil. Prek njega med drugim ohranjajo stik z domovino, svojim jezikom, kulturo. Tudi v Berlinu Dori nadaljuje s prirejanjem različnih prireditev v cerkvi in tudi z

Izidor Pečovnik-Dori se je zelo razveselil kipca svete Barbare, ki ga je dobil v dar.

gostovanjem različnih kulturnih skupin iz Slovenije. Tem se je zdaj pridružil tudi Odbor za kulturo, ki je z nastopom Harmonikarskega orkestra Barbara in razstavo slik Stojana Špegla predstavil kulturno dejavnost v Premogovniku Velenje.

“Za vsakega tujca v neki deželi sta pomembni integracija in asimilacija v novo okolje in iz tega mora vsak posameznik skušati dobiti kar največ. Ta dva procesa sta zelo pozitivna, tako za tujca kot za tuje okolje. Vsako okolje namreč grdo gleda prišleke, ki se mu nikakor ne prilagodijo. Ob tem pa mora, seveda, vsakdo ohranjati svojo kulturo, jezik, običaje in stik s svojimi ljudmi. Slovenci smo v tem zelo dobri,

saj se hitro prilagajamo vsakršnemu okolju. To lastnost tudi pri meni ceni nemška cerkvena oblast,” je povedal Dori.

Da je to popolnoma res, potrjuje ne le to, kar Dori počne v Berlinu, ampak tudi nedavno priznanje, ki ga je bil deležen, ko so mu zaupali vodenje polnočnice iz cerkve sv. Elizabete, ki jo je za milijone gledalcev prenašala tudi nemška televizijska mreža ARD.

Dori v Berlinu vodi nemško in slovensko župnijo in je v tem edinstven tuji duhovnik. Nemška župnija sv. Elizabete šteje okoli 2.100 vernikov, od tega je le okoli 300 Nemcev, med drugimi narodi pa so v večini Poljaki, Francozi in Italijani.

V župnišču se odvija precej dejavnosti. V njem deluje glasbena šola za klavir, solo petje in orgle. Je ena najboljših glasbenih šol in spada pod Ekumenski inštitut Evrope. Kdor konča najvišjo stopnjo šolanja v tej šoli, pridobi potrdilo, da je končal glasbeni konzervatorij. V šoli je zaposlenih 30 mednarodnih profesorjev.

V okviru karitativne dejavnosti deluje zakonska posvetovalnica, v prostorih župnišča je tudi otroški vrtec, v katerem je okoli 50 otrok različnih narodnosti in kultur. Dori je tudi član kadrovske komisije senata berlinskega nadškofa, kar mu prav tako nalaga veliko obveznosti.

Trinajst tekočih metrov Berlina

Berlin je po združitvi Zvezne republike Nemčije in Nemške demokratične republike po padcu Berlinskega zidu leta 1989 postal glavno mesto Nemčije. Leta 1999 se je vanj iz Bonna preselila tudi vsa državotvorna oblast.

Štirimilijonski Berlin meri 40 krat 60 kilometrov in leži na ravninskem področju, ki je po geološki sestavi v večini peščeno. Zato poslopja v glavnem ne presegajo štirih nadstropij. Starega mestnega jedra, s katerimi se ponajbolj nemška mesta, nima. Po drugi svetovni vojni je bil skorajda zravan z zemljo. Le nekaj starih stavb je bilo v takšnem stanju, da se jih je dalo in izplačalo obnoviti. Namenoma pa ni bila obnovljena, niti do konca porušena cerkev v središču Berlina, na znamenitem Ku'dammu, v nebo štrleča ruševina, ki celotno človeštvo opominja s svojim imenom: “Cerkev spomina - Nikoli več vojne”.

Dan in pol, kolikor smo imeli na voljo za spoznavanje Berlina, je vsekakor

Slike Stojana Špegla so privabile k ogledu veliko udeležencev srečanja.

premaloma za podrobnejši ogled milijonskega mesta. Toda pod vodstvom prijazne vodičke Martine, slovenske učiteljice in urednice slovenskega programa na berlinskem radiu, smo med vožnjo spoznali oba Berlina: vzhodnega in zahodnega. Od 186 km zidu, ki ju je leta 1961 ločil, je ostal kakšen kilometer, za turiste in v opomin, zato pa različna arhitektura stavb, kar celih predelov mesta, še danes kaže, kje je bil vzhod in kje zahod.

Ogledali smo si berlinsko katedralo, se povzpeli na televizijski stolp in se sprehodili po Alexanderplatzu, zajeli zrak na znameniti železniški postaji Zoo, pokukali v prestižne in navadne nakupovalne centre, ujeli fotografijo za spomin na Checkpointu Charliju in na 'ruski' strani pomerili kučme in oficerske kape. Zapeljali smo se skozi Brandenburška vrata in mimo Reichstaga po ulici 'Pod lipami' do olimpijskega stadiona, kjer se je pred 2. svetovno vojno na olimpiadi z medaljami ovenčal tudi Leon Štukelj.

Nočni Berlin smo spoznavali z vožnjo s podzemno železnico in v prijetni Luisini pivnici, kjer pivo strežejo na tekoče metre, in so posebej za nas spekli 42 vročih slanih prest. Za veselo razpoloženje nam je igral na klavirsko harmoniko ostareli muzikant. Če bi vedel, da igra 17 'frajtonarjem'...

Ja, nekaj duha Berlina smo odnesli s seboj in ga shranili v spomine, del slovenske kulture smo prinesli v Berlin in jo tam pustili. To je bil tudi naš namen.

Diana Janežič

Fitness

Za nami je najdaljša noč v letu in zima se počasi preveša v drugo polovico. V dolini je snega le za vzorec. Dnevi postajajo za spoznanje daljši in sonce iz dneva v dan pridobiva na moči. Za vse, ki se zavedamo, da je zdravje vrednota, ki se je ne da kupiti, je tudi to pravi čas, da nadaljujemo z rednimi telesnimi vadbami - za zdravje in kvalitetno življenje.

Pogosto je do zasneženih smučičš predaleč, za kolo še nekoliko prehladno, bazen na hribu pa prepoln in ne omogoča sproščene rekreacije. Takrat natakemo copate in se odpravimo v fitness. Beseda se je rodila v Angliji, domačini pa so z njo želeli izraziti zmožnost, sposobnost, pripravnost in zdravje.

V obdobju osvajanja pojma je fitness pri nas pridobil tudi nekoliko drugačno vsebino, saj pomeni poseben zaprt objekt, ki združuje več različno velikih prostorov ali dvoran z različnimi orodji in vadbenimi programi. Na posebnih orodjih, trenažerjih, lahko izvajamo različne vaje in tako krepimo telo. Celo več - s skrbno izbrano aparaturo in določeno vajo na njej lahko krepimo samo določeno mišico ali mišično skupino.

Analiza o športno rekreativni dejavnosti Slovencev je pokazala, da so med številnimi športnimi aktivnostmi, ki jih izvajamo, na prvih petih mestih hoja, plavanje, kolesarjenje, planinstvo in alpsko smučanje. Nato sledijo košarka, nogomet, tenis, vadba doma, ples, namizni tenis, odbojka, tek v naravi in fitness.

Fitness, kot šport ali aktivnost, je namenjen izboljševanju zdravja in ohranjanju telesnih, funkcionalnih in drugih sposobnosti. Posameznik tako

pridobi na telesni zmogljivosti, pomembno pa poraste tudi njegova samozavest. Številne vsakodnevne obveznosti lahko opravi bistveno lažje, ponovno lažje obvladuje telo, življenje postane lepše, lažje in kvalitetnejše.

Prednost fitnesa je tudi v tem, da ga lahko posameznik izvaja v vseh letnih časih, neodvisno od vremenskih zapletov in praktično v kateri koli uri dneva ali noči. Potrebuje le motiv, dovolj volje in prosto orodje, ki pa je lahko tudi povsem enostavno - morda samo utež ali elastični trak.

Kadar k fitnesu pristopajo strokovnjaki celovito, želijo zagotoviti osnovne sestavine dobro organizirane in sistemske vadbne, ki mora imeti na telo in človeka dolgotrajne ugodne učinke. Tako moramo zagotoviti ustrezno **aerobno - vzdržljivostno aktivnost**. To lahko dosežemo s hojo, tekom, kolesarjenjem, hojo in tekom na smučeh, veslanjem, drsanjem, rolanjem, pa tudi s kolektivnimi športi, kot so košarka, nogomet, rokomet, odbojka, namizni tenis, ples, jahanje, kotalkanje...

Ob vsaki telesni aktivnosti se moramo na začetku ustrezno ogreti in opraviti **vaje raztezanja**, ob koncu pa **vaje sproščanja**. Na telo izredno blagodejno vplivajo tudi kopel, masaža ali savna.

Poskrbeti moramo tudi za **vadbo moči**, kjer bomo sistematsko okrepili vse mišične skupine. Uporabljamo lahko posebna orodja, uteži, žoge, elastične trakove in različne vzmeti.

Hkrati moramo osvojiti tudi filozofijo zdravega življenja, ki v sebi združuje nekajenje, ustrezno prehrano, zado-

sten počitek, ustrezno relaksacijo in kvalitetno spanje.

Vadba v fitnesu je primerna za vsa življenjska obdobja.

Izvajajo jo lahko tako ženske kot moški. Prilagoditi moramo le obtežitev, število ponavljanj posameznih vaj, hitrost in odmore med vajami. Uporaba je preprosta. Posebnega predznanja ne potrebujemo. Vse aktivnosti je mogoče izvajati le ob upoštevanju skromnih in enostavnih navodil.

Praviloma ne potrebujemo posebnih, dragih oblačil. Dovolj so le dres in copati.

Z ustreznimi izbranimi vajami lahko vplivamo na točno določene mišice ali mišične skupine, z izbiro ustreznih orodij pa lahko sistematsko krepimo vse mišice gibalnega aparata. Pomembno krepimo tudi dihalni in srčno-žilni sistem. Obremenitev izbiramo poljubno, glede na posameznikove telesne sposobnosti, želje in pričakovanja. Hitra in preprosta nastavitve teže bremena (števila uteži) nam omogoča ustrezno povečanje ali zmanjšanje obremenitve. Učinki vadbe nastopijo hitro in jih lahko objektivno merimo.

Redna vadba v fitnesu utrjuje zdravje, večja telesna zmogljivost, krepi mišice, večja optimizem, nas pomirja in naredi odporne na psihične strese, hkrati pa tudi zadovoljuje potrebo po gibanju.

Na relativno majhnem prostoru lahko hkrati vadi veliko število ljudi. Var-

nost pri vadbi je velika. Ob upoštevanju navodil in pravilni uporabi orodij so morebitne poškodbe praviloma izključene. Čas, ki ga potrebujemo za pridobitev zelene zmogljivosti, je krajši kot pri drugih dejavnostih.

Iste aparature lahko uporabljajo tako začetniki kot rekreativci ali vrhunski športniki.

V sodobno zasnovanih fitnessih lahko najpogosteje ločimo dva prostora oziroma dve vadišči.

V enem delu, ki mu pravimo **kardio fitness**, so postavljene aparature, ki nam omogočajo izvajanje vaj, s katerimi vplivamo na srce. Tukaj izvajamo vaje vzdržljivosti, s katerimi izboljšujemo funkcionalno sposobnost srčno-žilnega in dihalnega sistema. Vadimo s cikličnimi gibanji srednje intenzivnosti.

Intenzivnost vadbe se najbolje zrcali v doseženi frekvenci srčnega utripa. Obseg določimo tako, da od števila 220 odštejemo leta starosti ter dobljeno število pomnožimo z zelenim odstotkom intenzivnosti.

Srednja intenzivnost pomeni 60 do 70 odstotkov maksimalne obremenitve srca. Hkrati je to tudi intenzivnost, ki zagotavlja vzdrževanje primerne mišičnega tonusa ter nam pomaga regulirati telesno težo. Značilnost take vadbe je lahkotnost in visoka aerobnost. Po vadbi nimamo težkih in utrujenih mišic, saj je bila ob stalni prisotnosti kisika tvorba mlečne kisline minimalna.

Kadar je naš cilj nekoliko višji in bi želeli imeti popolnoma zdravo srce, se ob tem dobro počutiti in izgledati športno, bo morala biti obremenitev nekoliko višja. Meja srčne frekvence bo tako med 70 in 80 odstotkov maksimalnega utripa. Učinek takšne vadbe se posebej pozna pri povečanju

števila krvničk, ki oskrbujejo srce in ostale mišice.

Športni tekmovalni nastopi zahtevajo še višjo telesno pripravljenost, zato je treba med vadbo vrniti vložke, ko srčna frekvenca dosega 80 do 100 odstotkov maksimalne.

Pomembno je torej, da ob izvajanju telesne aktivnosti tudi v fitnessu prisluhnemo svojemu srcu. Brez sodobnih pripomočkov, kot so monitorji srčnega utripa (POLAR), bomo le težko vadili v ustreznem frekvenčnem območju, še posebej če vemo, da so meje pogosto zelo ozke. Uporaba monitorja srčnega utripa omogoča umno treniranje, zaradi česar bomo lažje in varneje dosegli cilj. Če so pred leti monitorje srčnega utripa uporabljali le vrhunski športniki in srčni bolniki, jih danes tudi vse več rekreativcev. Čedalje bolj postajajo domač in nepogrešljiv element, ki nas varno vodi ves čas telesne vadbe.

Najbolj pogoste "kardio" naprave so sobna kolesa, tekoče preproge, aparati za veslanje, tek na smučeh ali tekoče stopnice. Vadba na njih je pogosto namenjena tudi ogrevanju za nadaljevanje aktivnosti v drugem delu fitnesa, kjer na posebnih trenažerjih izvajamo vaje za moč.

Enostavnejši aparati so namenjeni le eni vaji, zahtevnejši pa omogočajo kompleksnejše vaje, s katerimi krepiamo več mišičnih skupin. Na aparaturi lahko natančno določimo, katero mišico bomo obremenjevali, s kakšno amplitudo in kakšno obremenitvijo.

Praviloma ima vsak fitness še prostor s prostimi utežmi in različnimi ročkami, ki jih uporabljajo trenirani športniki in "bilderji".

Velikost obremenitve določajo: zahtevnost posamezne vaje, teža bremen, število ponovitev, hitrost

izvajanja, število serij, dolžina odmorov med serijami ter zaporedje oziroma kombinacija različnih vaj.

Na začetku krepilnih vaj moramo telo ustrezno pripraviti z ogrevanjem.

Največ vadbe bomo posvetili upogibalkam, iztegovalkam in obračalkam trupa. Splošna moč trupa je namreč pomembna opora hrbtenici in težišču telesa pri vseh ostalih vajah.

V obdobju učenja posameznih vaj bomo pozorni na pravilno izvedbo. V začetku bomo izbrali lahke, enostavne in varne vaje. Program bomo sestavili z največ desetimi vajami.

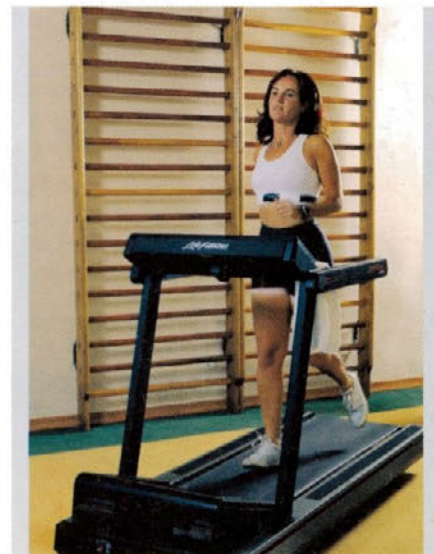
Že med izvajanjem vaj, še posebno pa po njih, bomo mišice dobro raztegnili in sprostili. Le tako bomo dosegli primerno prekrvitev in elastičnost. Sicer bodo mišice ostale zakrčene, sklepi pa slabo gibljivi.

Da bi bilo prijetno nam in vsem, ki se bodo pojavili v fitnessu in zvrstili na orodjih, moramo spoštovati določen red ter skrbeti za higieno. V vadbene prostore prihajamo le v čisti športni obutvi. Na vadbenih orodjih obvezno uporabljamo brisačo. Pred vajami se bomo vedno tudi primerno ogreli. Vse pripomočke bomo po uporabi vrnili na staro mesto.

Ob morebitni slabosti, občutku dušenja ali nerednem srčnem utripu bomo takoj prenehali z vadbo in svoje težave zaupali inštruktorju.

Ko se bo v deželo priplazila pomlad, ko bodo ozeleneli travniki in na drevju zopet ščebetale ptice, pa bomo mnogi fitness zamenjali za tekaške copate ali kolo, saj je v naravi, katere del smo tudi sami, veliko lažje in lepše krepiti zdravje ter najti duševni mir.

prim. Janez Poles, dr. med. - internist

HTZ
VELENJE
I.P., d.o.o.

BETONARNA

TELEFON: 03/ 898 40 33, GSM: 041/ 414 707, www.htz.si

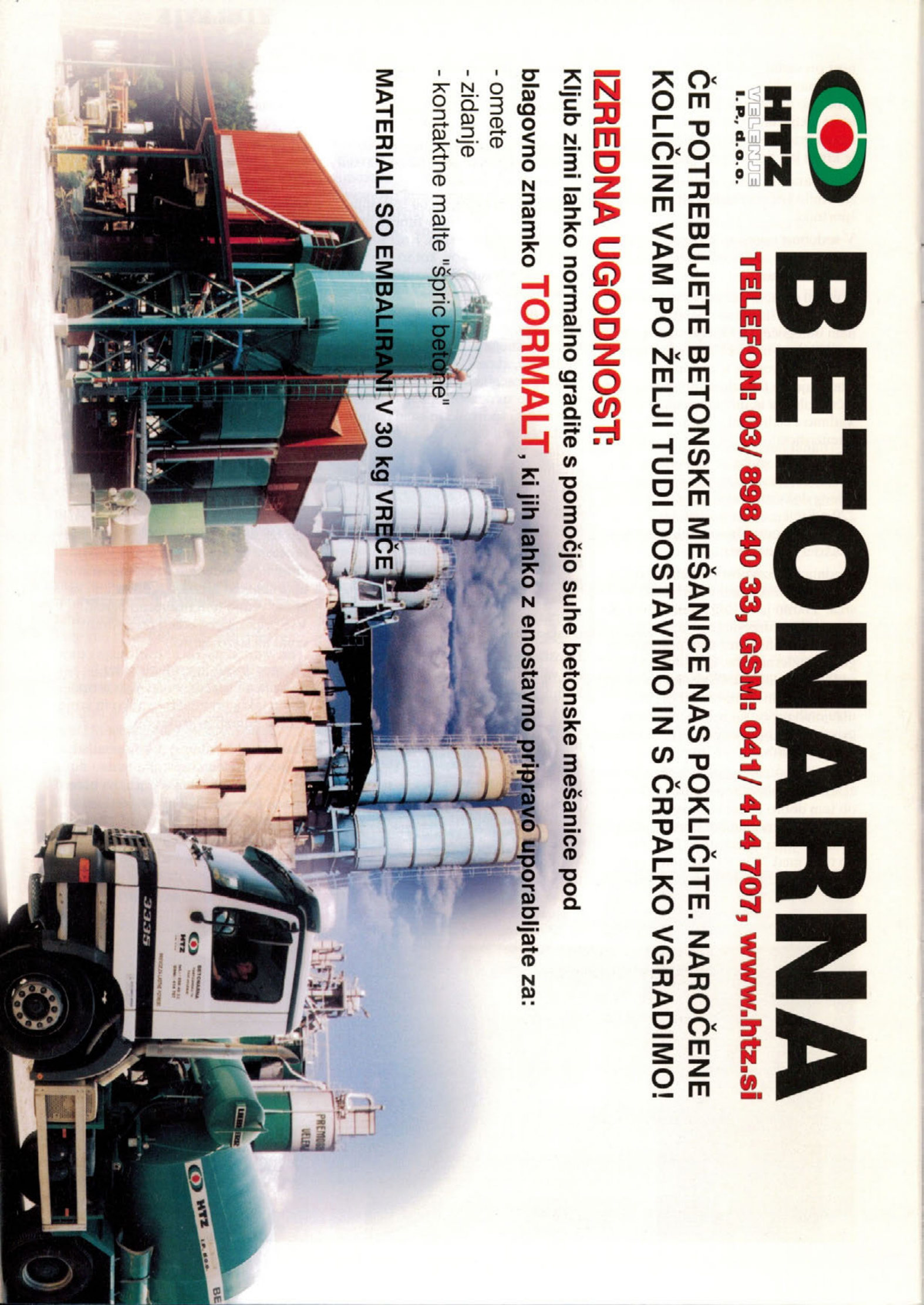
ČE POTREBUJETE BETONSKE MEŠANICE NAS POKLIČITE. NAROČENE KOLIČINE VAM PO ŽELJI TUDI DOSTAVIMO IN S ČRPALKO VGRADIMO!

IZREDNA UGODNOST:

Kljub zimi lahko normalno gradite s pomočjo suhe betonske mešanice pod blagovno znamko **TORMALT**, ki jih lahko z enostavno pripravo uporabljate za:

- omete
- zidanje
- kontaktne malte "špric betone"

MATERIALI SO EMBALIRANI V 30 kg VREČE

STUDIO ZA RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE IN FOTOKOPIRANJE

RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE

Najmodernejša računalniška oprema in izkušnje zaposlenih v studiu vam nudijo možnost za hitre, kvalitetne in cenovno konkurenčne storitve in izdelke, kot so:

svetovanje in izdelava osnutkov,
skeniranje fotografij,
računalniško retuširanje,
povečave in fotomontaže,
tiskanje v fotokvaliteti,
skoraj neomejene velikosti
in na različne materiale,
tiskanje in obrez unikatnih nalepk,
računalniški izrez samolepilne folije,
izdelava reklamnih transparentov,
izdelava reklamnih panojev.

FOTOKOPIRANJE IN SPENJANJE

Visoko kvalitetni in zelo hitri stroji za fotokopiranje ter izkušena ekipa kopirničarjev kvalitetno ugoti skoraj vsem vašim željam in potrebam po fotokopiranju. Zagotavljamo najhitrejše in cenovno najugodnejše storitve, kot so:

črnobelo fotokopiranje od
A4 (210mm x 297mm)
do A0 (841mm x 1189mm),
kopiranje načrtov,
barvno fotokopiranje
do formata A3 (297mm x 420mm),
sortiranje in spenjanje fotokopij,
različne vezave,
odtisi na tkanine
in puzzle.

Obiščite nas v Stekleni direkciji, **na naslovu:**

Rudarska 6, Velenje, informacije **prek telefona** 03/89-82-177,

delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure,

ob sobotah od 8. do 12. ure.

HTZ
VELENJE
I.P., d.o.o.

PC SIPO

VULKANIZERSKA

DELAVNICA

Hitri servis vozila

Montaža, demontaža, krpanje gum

Menjava olja v motorju

Menjava zavornih oblog-ploščic

Ročno pranje vozil

Notranje čiščenje vozil

Pranje motorja vozil

VISOKO TLAČNO PRANJE VOZILA Z VROČO VODO

(za spiranje soli z vozila)

Če nam zaupate ključne vašega avtomobila,

bomo poskrbeli za kvaliteten servis vozila, medtem ko boste vi na delu.

Vse cenjene stranke prosimo, da se predhodno naročijo v naši vulkanizerski delavnici

levo od tovornega vhoda, kontaktna oseba g. Vinko Grenko, interni telefon 1218,

ali po elektronski pošti: vinko.grenko@rlv.si

V nakup vam ponujamo

razne telefonske aparate ter opremo in **sklenitev vseh Mobitelovih naročniških paketov.**

Zaposlenim v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje omogočamo obročno plačilo prek osebnih dohodkov.

Ponujamo vam:

GSM telefonske aparate, mobi pakete, mobi kartice, brezvrvične telefonske aparate Siemens, navadne telefonske aparate raznih proizvajalcev, dodatno opremo za GSM aparate, servisiranje telefonskih aparatov.

Vabimo vas, da nas obiščete v poslovnih prostorih v Kersnikovi 13 v Velenju. Lahko pa nas tudi pokličete na telefonsko številko 58-72-400 ali na interno številko 22-00.

DELAVNICA ZAŠČITNIH SRESTEV

PONUJAMO VAM KVALITETNE STORITVE

HTZ
VELENJE
I. P., d. o. o.

Tel/fax:
03/587-57-64
ali 898-40-46
www.htz.si

- **izdelava** delovnih oblačil, čevljev in rokavic,
- **popravilo** čevljev,
- popravilo usnjene in tekstilne galanterije,
- **robljenje** preprog,
- **obnova** sedežnega pohištva,
- izdelava transparentov, platnenih senčil, rolo zaves in prtov,
- izdelava in popravilo cerad ter baldahinov,
- izdelava prevlek za avtomobilske sedeže,
- dobava in **polaganje** zidnih ter talnih oblog.

OBIŠČITE NAS V TRGOVINI IN POPRAVLJALNICI NA KERSNIKOVI 13 V VELENJU

v neposredni bližini trgovine VIS-A-VIS

DELOVNI ČAS: od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00.

Pri obnovi, vzdrževanju ali novogradnji stanovanjske hiše, poslovnega objekta ali proizvodne hale vam na elektro področju nudimo:

HTZ
I.P., d.o.o.
VELENJE
PC ESTO

tel.: 03 8984 016, fax: 03 5871 366
E-mail: drago.novak@rlv.si

- ⊙ vzdrževanje in montažo elektroinstalacij, odpravo okvar
- ⊙ izvedbo elektroinstalacij na ključ ali izvedbo posameznih elektroinstalacijskih del
- ⊙ meritve elektroinstalacij
- ⊙ izdelavo projektne dokumentacije
- ⊙ svetovanje in izvedbo ukrepov za ekonomično porabo električne energije

- ⊙ servisiranje varilnih aparatov
- ⊙ servisiranje, pregled in popravila prenosnega ročnega orodja z izdajo potrdila o ustreznosti
- ⊙ previjanje elektromotorjev, tuljav in transformatorjev

- ⊙ storitve z avtolestvijo
- ⊙ najem agregata
- ⊙ izposajo elektro opreme za ureditev prireditvenega prostora in dežurstvo na prireditvah

- ⊙ **graviranje na sodobni računalniško podprti CNC gravirni napravi v kvalitetne materiale različnih dimenzij do 600x400 mm**
  - ⊙ materiali: inox, dvo in tribarvna plastika, mesing, alu-pločevina, akrilno steklo, les
  - ⊙ unikatno graviranje tablic z napisi in logotipi podjetij
  - ⊙ označevanje prostorov, regalov v skladiščih, označevanje izdelkov

Habit d.o.o., agencija za nepremičnine vam pomaga, svetuje in po prodaji, odkupu, najemu in oddaji v najem vseh vrst NEPREMIČNIN. Smo imetniki IBN licence za posredovanje v prometu z nepremičninami.
gsm: 041/665-223

PONUDBA:

STANOVANJA

PRODAMO Topolšica (2) dvosobno stanovanje 59 m², v zgornji etaži stanovanjske hiše z lastnim vhodom, cena 65.000 DEM (33.250 EUR)

PRODAMO NOVO 1,5 sobno stanovanje v Celju na Lavi, nova nadstandardna gradnja v neposredni bližini pošte in manjšega trgoveškega centra. Stanovanje obsega 45,95 m²; kuhinjo z jedilnico ter dnevnim prostorom, sobo, predprostor, kopalnico z wc, klet, kolesarnico ter pripadajoče parkirno mesto. Stanovanje bo vseljivo junija 2002.
Cena za m² znaša cca.: 972 EUR + DDV

HIŠE

PRODAMO - HIŠO v Velenju (320 m², s 600 m² parcele).

KMETIJE

PRODAMO Posestvo v Lokovici pri Šoštanju v velikosti 18.249 m², obsega stanovanjsko hišo zgrajeno 1978 leta, obnovljeno 1999, gospodarsko poslopje zgrajeno 1980, lesen kozolec, zgrajen 1975, ter kmetijska zemljišča. Cena po dogovoru.

PRODAMO Staro kmečko hišo v okolici Rečice ob Savinji (Zg. Pobrežje), hiša v izmeri 178 m² + zemljišče 1494 m²!

POSLOVNI PROSTORI

PRODAMO Kozmetični salon in pedikura, Stari trg 35, Velenje (nova veogradova poslovna zgradba v starem Velenju) v skupni izmeri 35 m², prostori so primerni za kozmetično ali zdravstveno dejavnost, stari tri leta. CENA: 70.000 DEM oz 35.800 EUR ali po dogovoru!

PRODAMO Poslovne prostore v Velenju na Koroški cesti (nasproti AC Meh), cca 110 m². Možen tudi kredit ali leasing!

ODDAJA V NAJEM

ODDAMO V NAJEM V Velenju oddamo (3) trisobno stanovanje na Kardeljevem trgu cena 500 DEM/mesec + stroški (255 EUR)

ODDAMO V NAJEM V Velenju oddamo v najem skladiščni prostor 63 m²!

Mnogi nam zaupajo že vrsto let. Zaupajte nam še vi !

gsm: 041/665-223 tel: 03 898 16 00

